

BERETNINGER FRA

ENHEDSLISTENS

UDVALG OG

NETVÆRK

2022

INDHOLD

ANTIRACISTISK UDVALG	3
ARBEJDSLØSHEDSPOLITISK NETVÆRK	4
BOLIGPOLITISK UDVALG	6
ENHEDSLISTENS EUROPAPOLITISKE UDVALG	10
ENHEDSLISTENS UDDANNELSESPOLITISKE UDVALG	15
FAGLIGT LANDSUDVALG	17
HANDICAPPOLITISK UDVALG	22
KULTURUDVALGET	23
KVINDE+ NETVÆRKET	24
KVINDEPOLITISK UDVALG	25
PALÆSTINAUDVALGET	25
POLITISK ØKONOMISK UDVALG	26
SENIOR- OG ÆLDREPOLITISK UDVALG	31
SOCIALPOLITISK UDVALG	34
VEDTÆGTSNÆVNET	35

ANTIRACISTISK UDVALG

Beretning til årsmødet 2023

Enhedslistens antiracistiske udvalg har det seneste år haft en række aktiviteter, som fremgår nedenfor. Udvalget oplever desværre ikke at være blevet inddraget i det politiske arbejde af Hovedbestyrelsen, Folketingsgruppen eller EU-parlamentsgruppen, jf. vedtægternes paragraf 15 og 17. Det er også en del af baggrunden for forslagene til årsmødet, se nedenfor. Udvalget støtter initiativer til intern kommunikation i partiet og bidrager gerne med indhold.

Udvalget har pt. 26 medlemmer, en samlet stigning med 2 på et år. Op til folketingsvalget mistede udvalget flere medlemmer med minoritetsetnisk baggrund, der foretrak Frie Grønne pga. en klarere profil ift. netop antiracisme og udlændingepolitik. Udvalget ønsker flere medlemmer med minoritetsetnisk baggrund.

Udvalget driver en Facebook side, "Enhedslistens Antiracistiske Udvalg", med pt. 693 følgere, tallet er steget med flere hundrede det seneste år. Siden giver udvalget mulighed for at kommunikere budskaber og information bredt ud og samle ikke-medlemmer til åbne møder.

Aktiviteter siden seneste beretning:

Apr 22: åbent medlemsmøde med Rosa Lund om særlov m.m.

Maj 22: møde om unge og statsborgerskab i Aarhus (via bevægelser).

Maj 22: deltagelse i møde om strukturel racisme på Christiansborg.

Aug 22: åbent medlemsmøde med Solveig Munk om klagen over ghettoplanen til CERD (FN's racismediskriminationskonvention), og Hassan Wardere om Københavns kommunes handlingsplan mod racisme.

Aug 22: input til HB/FU om genopdragelsesrejser og asyl (§7.3) til valgkampen (se tekst nedenfor)

Sept 22: åbent medlemsmøde med Pernille Skipper om statsborgerskab.

Okt 22: designet flyer til valgkampen: "#StemAntiracistisk - En retfærdig flygtningepolitik".

Okt 22: deltagelse i det åbne møde "Stem for dem, der ikke selv kan" (EL-kampagne om statsborgerskab).

Nov 22: generalforsamling med bl.a. valg af ny koordinationsgruppe og ny kontaktperson, jf. rotationsordning.

Dec 22: Boggave: Niels Glavind, forfatter af bogen "Fakta og fjendebilleder - om indvandrere, efterkommere og muslimer" donerede eksemplarer af bogen til interesserede medlemmer af udvalget.

Dec 22: møde med midlertidig udlændingeordfører Leila Stockmarr om Folketingsarbejdet.

Dec 22: udvalget leverede input om det nye regeringsgrundlag til Leila Stockmarr, der var til flerdages konference da det kom og manglede tid.

Feb 23: åbent medlemsmøde om udrejsecenter Kærshovedgård med aktivist Anemone Samy.

Feb 23: rapport om retssikkerhed på Kærshovedgård sendt til Rosa Lund.

Mar 23: udvalget har indsendt to forslag til den kommende arbejdsplan til årsmødet 2023: 9.15 IMPLEMENTERING AF STATSBOGERSKABSPOLITIKKEN og 9.16 INDSATS IFT. NATIONAL HANDLINGSPLAN MOD RACISME.

Udvalget er desuden medstiller af forslag 9.13 REVITALISERING AF UDVALGENES ROLLE. Se gerne disse.

Apr 23: medlemsmøde om genopdragelse og social kontrol med Inge Christoffersen.

Løbende arbejde:

Fortsat arbejde imod ghettoloven og dens konsekvenser.

Arbejde for lempeligere statsborgerskabsregler.

Arbejde med implementering af den nationale handlingsplan mod racisme, jf. EU-kommissionen.

Klage til Datatilsynet over manglende indsigt i kategorisering som vestlig/ikke-vestlig.

Klage over busning af tosprogede til Ligebehandlingsnævnet.

Kontakt til Institute of Race Relations i London om fx ghettoplanen.

Medlemmer af udvalget er aktive i relevante foreninger, fx Almen modstand, SOS Racisme, "Fighting the far right" (European Left), Fair Statsborgerskab, Venligboerne, Racismefri by - Århus for mangfoldighed, Fællesinitiativet mod racisme og diskrimination.

Input til Folketingsvalgkampen:

Afskaf udlændingelovens §7.3

Der er flere store problemer med §7.3:

Ifølge FN's Flygtningekonvention, og indtil 2015, kunne flygtninge kun miste deres opholdstilladelse, hvis der var indtrådt "fundamentale, stabile og varige" ændringer i hjemlandet. Dette blev med § 7.3 ændret til, at en opholdstilladelse kunne inddrages, selvom de generelle forhold er "alvorlige, skrøbelige og uforudsigelige" - forbedringerne må bare ikke være af helt midlertidig karakter. Dette indebærer aktuelt helt konkrete fratagelser af opholdstilladelser fra flygtninge, så de ender i udrejsecentre på ubestemt tid hvis de ikke kan sendes til hjemlandet.

Desuden tildeles opholdstilladelse efter §7.3 i kortere perioder end 7.1 og genvurderes derfor oftere, hvilket stresser flygtningene, koster mange ressourcer og gør integration sværere.

Muligheden for at give asyl på baggrund af "en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile" bør indarbejdes i loven på anden vis, så opholdstilladelsen har samme længde som ved 7.1 og så forbedringerne i hjemlandet skal være fundamentale, stabile og varige.

EL bør være klar til at stille dette som krav til en kommende regering, ellers vil kritikere i debatter let kunne påpege, at vi har gode holdninger, men ikke vil kæmpe for dem i praksis.

Genopdragsrejser

Til trods for at Enhedslisten har fået lempet reglerne for dem som har været på genopdragsrejser, så er der fortsat mange som er strandet i udlandet uden nogen hjælp.

Udlændingenævnet har slyttet langt over 100 sager, hvor unge under 18 er helt strandet i udlandet pga. af deres opholdstilladelse er bortfaldet. Der er tale om et betydeligt mørketal, da det ikke tæller dem som har opgivet at søge dispensation samt dem som ikke har fået deres sag afgjort endnu.

Vi har stillet nogle forslag til at forbedre deres retssikkerhed, bl.a. at de unge har ret til en beskikket advokat, så de ikke skal repræsenteres af deres forbryder-forældre og at sagsbehandler skal have pligt til at indhente relevante aktindsigter, så sagerne kan oplyses til fulde.

Koordinationsgruppen i Antiracistisk Udvalg: Birthe, Inge og Rasmus.

ARBEJDSLØSHEDSPOLITISK NETVÆRK

Beretning til årsmødet maj 2023

Arbejdsløshedspolitisk netværk består af over 70 partimedlemmer, der enten selv er arbejdsløse, arbejder i a-kasser og jobcentre eller er medlemmer af kommunernes beskæftigelses-/arbejdsmarkedsudvalg.

Netværket mødes til et årligt seminar, på webinarer og er i løbende i kontakt med FLU og partiets ordfører på området.

Vi arbejder også sammen med Socialpolitisk Udvalg på vores fælles politikområder, fx i forhold til udviklingen af partiets forslag til et nyt beskæftigelsespolitisk system.

Siden sidste årsmøde har vi især haft fokus på disse indsatsområder:

Fremtidens beskæftigelsesindsats

En del af pengene til tidlig pension skal komme fra besparelser på jobcentrene, og i regeringsgrundlaget lægges der op til yderligere besparelser på beskæftigelsesområdet. Alle partier og aktører på området har deres bud på, hvordan besparelserne kan bruges til at gøre systemet bedre. For Enhedslisten er det vigtigt at erstatte kontrol, mistillid og pligter med rettigheder, frivillighed og tilbud efter behov fremfor efter pro-ceskrav. Fx ved at lægge hele indsatsen for de forsikrede ledige over i a-kasserne, som det i øjeblikket er tilfældet i det såkaldte a-kasseforsøg.

Samtidig er vi skeptiske over for ønsket om større frihed til kommunerne, fordi erfaringen viser, at det ofte går ud over borgernes muligheder og fører til en stor vilkårlighed i indsatsen – især når der samtidig skal spares.

Sammen med Socialpolitisk Udvalg har vi stået for workshops om det fremtidige beskæftigelsessystem på REKOKO i august 2022 og i februar 2023 samt holdt et webinar, hvor vi drøftede vores holdning til de arbejdsløses placering i beskæftigelsessystemet.

Desværre har Victorias Velasques' sygdomsbetødning betydet, at vi endnu ikke som andre partier står med et færdigt forslag til et nyt beskæftigelsessystem

Værdighed i jobcentrene

Mens vi venter på forhandlingerne om det nye beskæftigelsessystem, har netværket haft fokus på ministrens mål om, at alle borgere skal have en værdig sagsbehandling i jobcentrene. Det var temaet for efter-årets seminar, hvor vi havde besøg af forskere og sammen med partimedlemmer fra jobcentrene diskuterede, hvordan jobcentrene kan bruge tilfredshedsmålinger og på anden måde inddrage borgernes erfaringer, behov og ønsker i indsatsen – selv inden for de nuværende stramme økonomiske og lovgivningsmæssige rammer.

Mere uddannelse til arbejdsløse

Vi har presset på for at forlænge uddannelsesløftet på 110 %, der blev indført som led i corona-hjælpepakkerne, og som mange ledige har haft glæde af. Da ordningen stoppede 31/12-22 pressede vi på for at få det genindført, hvad det nu er blevet fra 1/7-23 og året ud. Vi vil fortsat presse på for, at tilbuddet bliver permanent og omfatter ikke bare den nuværende målgruppe, men alle, der ikke længere kan arbejde inden for deres hidtidige fagområde.

Styr på arbejdsaktiveringen

Enhedslisten deltog i den anden aftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen i juni 2022. Den er siden omsat til lovgivning, der betyder, at den såkaldte øvrige opkvalificering og vejledning ikke længere tæller med som ret-og-pligt-aktivering for de arbejdsløse. Det betyder, at det fremover vil blive sværere at få lov til at få kurser om IT, jobsøgning, smertemestring mv.

Selvom vi fik ind i aftalen, at TR skal inddrages mere i processen på arbejdspladserne, og at reglerne, der skal forhindre misbrug, skal overholdes, frygter vi, at langt flere arbejdsløse nu vil blive sendt ud i perspektivløse praktikforløb. Der ligger en stor opgave for vores valgte i kommunerne beskæftigelsesudvalg med at holde styr på udviklingen, så den ikke løber løbsk. Samt i at sikre, at arbejdsløse, der har brug for øvrig vejledning og opkvalificering, får det, selvom det ikke tæller som ret-og-pligt.

Opdatering af Håndbog for beskæftigelsespolitik i kommunerne

Sammen med Socialpolitisk Udvalg har vi opdateret håndbogen, så den er blevet et endnu bedre redskab til vores medlemmer af kommunernes beskæftigelses-/arbejdsmarkedsudvalg. Den ligger her: lokalpolitik.enhedslisten.dk/enhedslistens-haandbog-for-beskaeftigelsespolitik-i-kommunerne.

Kontaktperson: Vibeke Kold, Rødovre, vibeke.kold@gmail.com

BOLIGPOLITISK UDVALG

Beretning til Enhedslistens årsmøde 2023 fra BoligPolitisk Udvalg (BPU)

Nærum 14. april 2023

Politisk del

BPU er af den opfattelse, at partiet i de kommende år – op til næste valg – skal komme med et boligpolitisk udspil baseret på nøgleelementer fra vores boligpolitiske program. Uden et sådant udspil vil partiet på dette område blive vurderet alene på de politiske kompromisser, vi har indgået på Christiansborg i sidste folketingsperiode. Der er et særligt behov for et udspil her, fordi de fleste partier (og et stor flertal på Christiansborg) fører en politik på området, som favoriserer de højest lønnede og de rigeste i Danmark.

Boligpolitikken er blevet et stadig vigtigere område, fordi store dele af befolkningen bliver ramt hårdt af den mangel der på boliger der er til at betale. De unge bliver ramt, fordi de ikke kan få bolig (der er til at betale) både når de studerer og når de skal etablere familie.

Alle beboere i nyere private lejeboliger bliver ramt af, af huslejerne i praksis kun begrænses af hvad markedet tillader. Disse dyre udlejningsboliger fylder stadig mere på boligmarkedet.

Med de stigende renter er det helt generelt blevet vanskeligt for nye ejere at komme ind på boligmarkedet. Omkring København og Aarhus er priserne blevet skruet så højt op, at kun de mest privilegerede (og dem hvis forældre har råd til hjælpe dem) som har råd til at komme til.

Samtidigt bygges der slet ikke nok nye almene boliger, på trods af hvad der siges i de politiske skåltaler.

Andre partier har stort fokus på et ønske om at bygge flere ejerboliger. Det er lig med øget ulighed i muligheder, hvor dem med mange penge bliver endnu mere favoriseret sammenlignet med os andre. Nye andelsboliger fungerer desværre stort set på den samme måde. Prissvingningerne på boliger fra disse ejerformer destabiliserer samfundsøkonomien, hvilket også gælder for den individuelle gældsætning, som samtidig stavnsbinder den enkelte gældsatte boligejer til at skulle skaffe sig en høj indkomst hver måned for at betale af på gælden.

Behovet i de store byer er betalelige boliger for alle slags mennesker. Det kan sikres via flest mulige almene boliger, og ikke via blandede ejerformer. I revisionen af lejeloven i 2015 indførtes ændringer i lejeloven for lejligheder i den privat udlejning uden omkostningsbestemt leje dvs. lejligheder, der er moderniserede i henhold til § 5.2. i boligreguleringsloven og lejligheder bygget efter 1991, som har fri leje. Lovændringen indebar en afskaffelse af den såkaldte trappeleje, som betød, at lejekontrakter indtil da kunne indeholde en årlig stigning i huslejen. I stedet indførtes, at årlige stigninger i huslejen skulle følge nettoprisindekset, som er en indikator for inflationen.

I løbet af 2021-22 steg inflationen i Danmark meget markant. Fra en inflation som i en længere årrække havde ligget på omkring 1%, steg inflationen nu hastigt op til mere end 8%. Den pludselige højere inflation kunne derfor nu betyde meget høje stigninger i huslejerne. Efter initiativ fra lejerorganisationerne og herunder især Lejernes Landsorganisation tog ikke mindst Enhedslisten sagen op i Folketinget. Vores boligpolitiske ordfører Søren Egge Rasmussen, som også var formand for boligudvalget i Folketinget, kom til at spille en central rolle for at bane vejen for et politisk indgreb overfor truslen om store lejestigninger i de i forvejen meget dyre lejligheder i den private udlejning.

Tankerne mundene ud i samarbejde med Boligminister Christian Rabjerg Madsen og de andre partier bag regeringen i et forslag om at indføre et loft over huslejestigningerne på 4% årligt de følgende 2 år. Man indgik en aftale mellem Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre og Enhedslisten. Aftalens kerne var: (1) Der indføres et 2-årigt loft for huslejestigninger på 4 pct. årligt med mulighed for en ventil for udlejerne. (2) Efter 2 år indføres et nyt indeks til regulering af huslejerne, som afspejler den reelle udvikling i udlejers omkostninger.

Aftalen og lovforslaget om huslejeloftet førte naturligvis til protester fra udlejernes organisationer og fra de borgerlige partier. Da valgtrommer allerede lød, hastede det med at få en lov vedtaget. Venstre kunne sammen med andre borgerlige partier have forhindret en hastebehandling. Selvom de var imod lovforslaget, ville de imidlertid ikke stå i vejen for en hastebehandling, som derfor blev mulig. De borgerlige partier og herunder især De konservative, men herunder også Venstre, arbejdede imidlertid med tanker om at lovforslaget betød ekspropriation af udlejerne. Det førte til ret så voldsomme meningsudvekslinger i Folketinget. En høring i Folketinget, hvor juridiske eksperter var indkaldt, ledte dog frem til en total afvisning af påstande om ekspropriation. Det var ligesom også afværget af den såkaldte ventil i loven, som indebærer, at udlejere har mulighed for en øget lejestigning, hvis de kan godtgøre væsentligt højere udgifter end inflationen i deres ejendom. Ventilen har ikke været brugt endnu, så man kan godt sige, at huslejeloftet har vist sig som en holdbar lov.

I slutningen af september 2022 blev lovforslaget om huslejeloftet: Lov om ændring af lov om leje og lov om boligforhold vedtaget af Socialdemokratiet, Enhedslisten, SF, De Radikale og De Frie Grønne. Det væsentligste argument for loven er, at nettoprisindekset ikke er en særlig god rettesnor for stigninger i udlejernes faktiske omkostninger. Ifølge aftalen i det politiske forlig bag loven skulle man derfor efter 2 år indføre et nyt indeks, som bedre afspejler udlejernes omkostninger, men også på dette område har SVM-regeringen valgt at løbe fra sine forlig. Der ligger derfor en vigtig opgave for Enhedslisten i Folketinget for at presse på for en ændring i lejelovene, som kan forebygge fremtidige voldsomme stigninger i de indeksregulerede huslejer, da det har vist sig, at nettoprisindekset ikke er retvisende i forhold til stigningerne i udlejernes omkostninger til driften og vedligeholdelsen af udlejningsejendommene.

Private udlejningsboliger fylder mere og mere på boligmarkedet, men den lejerpolitiske organisering halter bagefter. Det er vores opfattelse, at der er behov for en styrkelse af lejerbevægelsen – både organisatorisk og politisk.

EL skal arbejde på både at organisere vores egne medlemmer og sympatisører. Der er behov for et styrket lejerpolitisk netværk, der kan styrke både det nationale (herunder arbejdet i Folketinget) og det lokale arbejde.

Der er et særskilt behov for at arbejde videre med ungdomsboligproblematikken.

Der er også behov for at styrke organiseringen i de almene boligorganisationer. Dette skal benyttes til at synliggøre og udvikle vores politik. Et vigtigt punkt er kampen for en øget demokratisering af den almene sektor.

Der er behov for politikudvikling i forhold til at koble boligpolitikken til planlovgivning, særligt omkring miljø/bæredygtighedspolitik, energipolitik og jordpolitik.

Der er behov for forsat politikudvikling – lokalt og nationalt – der fremmer demokratiske og økologiske boformer som f.eks. seniorbofællesskaber.

Vi ønsker fortsat at styrke arbejdet med at inddrage internationale erfaringer fra blandt andet Spanien, Sverige, Tyskland, og Østrig om progressive boligpolitik og mobilisering for "Affordable Housing". Det skal om muligt ske i samarbejde med partiets aktive i Transform Danmark.

Partiets medlemmer har også i det forløbne år været aktive i kampen mod Parallelsamfundsplanen (tidligere Ghettoplanen) mange steder i landet.

Folketinget har desværre besluttet sig for at lave en ny kategori af boligområder, hvor der etableres begrænsninger for, hvem der må flytte ind – de såkaldte forebyggelsesområder. De omfatter almene boligområder med mindst 1.000 beboere, og hvor det første kriterie er, at andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande ikke overstiger 30 pct.

I forebyggelsesområderne skal der indføres fleksibel udlejning med fortrinsret til boligsøgende i uddannelse og beskæftigelse, ligesom der indføres en stramning af reglerne for kommunal anvisning og det bliver muligt at godkende strategisk nedrivning for at omdanne områder.

En stramning af reglerne for kommunal anvisning betyder, at kommunerne ikke længere må anvise ud-lændinge, som ikke er statsborgere i Danmark eller EU, EØS og Schweiz, til de såkaldte forebyggelsesområder. Kommunen må heller ikke anvise personer, der har modtaget integrationsydelse i 6 sammenhængende måneder, kontanthjælp i 2 sammenhængende år, eller har en dom, til en bolig i disse områder.

Det har partiet naturligvis stemt imod i Folketinget. Den seneste udvikling omkring modtagelse af et stort antal flygtninge fra Ukraine viser tydeligt, hvor tåbelig al denne lovgivning er. Borgere fra Ukraine er kategoriseret som "ikke-vestlige" og må derfor ikke flytte ind i disse almene boliger. Vores holdning er, at vi skal fjerne al diskriminerende lovgivning.

Vores aktivister deltager lokalt i kampen, i høj grad som individuelle medlemmer af organisationen Almen Modstand.

Det er fortsat vores opfattelse, at Parallelsamfundsplanen (og selve ghettolisterne) er diskriminerende både i forhold til race og etnisk oprindelse. Og diskriminerende overfor lavt-uddannede, lavtlønnede, arbejdsløse og tidligere straffede (som på disse lister kaldes "kriminelle"). Det er fortsat vores vurdering, at lovenes diskrimination omkring race og etnisk oprindelse (ikke vestlig oprindelse) er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder konventionerne om beskyttelse af menneskerettigheder. Der føres på denne baggrund en række retssager for boligafdelinger og beboere, der er berørt af ghettoplanen. Sagerne føres i ligebehandlingsnævnet, lokale retsinstanser, i Østre Landsret og hos ombudsmanden. Det er et langsomt system at kæmpe for at få ret i. Ved behandlingen af sagerne om Mjølnerparken, Nøjsomheden i Helsingør og Schackenborgvænge i Slagelse ved Østre Landsret i november 2022, har landsretten (som krævet af lejerne), valgt at inddrage EU Domstolen i sagen.

Landsretten beder konkret om EU-Domstolens vurdering af brugen af hvorvidt kriteriet "ikke-vestlig baggrund" i almenboligloven er omfattet af "etnisk oprindelse" i loven om etnisk ligebehandling. Hvis det er tilfældet, kan kriteriet være i strid med loven om etnisk ligebehandling, der er blevet til på baggrund af et EU-direktiv. Vi forventer at EU domstolen tager stilling til dette spørgsmål i foråret 2024.

Arbejdet koordineres i den såkaldte juragruppe, der er en lukket gruppe af interesserede i kamp mod ghettoplanen. Den består af en række erfarne advokater samt aktivister fra den almene sektor, lejerforeninger og i kampen mod racediskrimination. Folketinget arbejdede sidste år med at lave lovgivning omkring, hvordan der kan bygges billige almene boliger (herunder til hjemløse) med støtte fra den såkaldte Nybyggerifond. Der er en række fornuftige mål med denne lovgivning. Men alle disse aktiviteter skal desværre alene finansieres af lejerne i den almene sektor. Det antal billige almene boliger, som kunne bygges i henhold til denne aftale, er desværre siden blevet væsentligt reduceret på grund af de stigende byggeomkostninger.

Der blev sidste år frigivet store beløb til fra Landsbyggefonden til blandt andet renovering. Men desværre er en stor del af disse projekter gået i stå, fordi omkostningerne vil overskride det såkaldte maksimalbeløb for den almene sektor. Dette skyldes, at omkostninger i byggeriet – herunder til materialer – er steget kraftigt. Vi skal arbejde med at få åbnet for, at disse projekter kan gennemføres.

Folketinget har her i år, med støtte fra flere af Folketingets partier, besluttet at give støtte til udsatte lejere i almene boliger, som den høje inflation i øjeblikket lægger et hårdt pres på. Støtten er samlet set på 350 millioner kroner, som Folketinget desværre har valgt at tage fra de almene lejerers opsparing i landsbyggefonden. Og så har Folketinget valgt ikke at lytte til landsbyggefonden, omkring hvordan udbetalingen skal ske. Den havde anbefalet ekstra varnehjælp via det allerede eksisterende system, som betales af staten og udføres af landsbyggefonden. Regeringens model betyder, at det både er en kæmpe administrativ opgave, men også mindre retfærdigt, end det kunne have været.

Organisatorisk del

Der bliver årligt valgt en kontaktperson og et sekretariat for BPU. Der er i år sket på det boligseminar, som blev afholdt her i foråret, fordi vi blev nødt til at aflyste vores boligseminar i oktober 2022. Dette fordi det faldt oven i starten af valgkampen til det udskrivne folketingsvalg. Vi regner med at foretage nyvalg til kontaktperson og BPU sekretariat igen til efteråret. BPU-sekretariatet består af kontaktpersonen plus 8 yderligere BPU-medlemmer.

BPU-sekretariatet indkaldes af kontaktpersonen og mødes månedligt (undtagen i juli måned) til et telefon/zoom møde. Der bliver udarbejdet referater fra møderne.

Partiets boligordfører, Pelle Dragsted, deltager under punktet "Nyt fra Christiansborg". Samarbejdet er kommet godt fra start.

Boligområdet er et af de politiske enkeltområder, der i dag bidrager mest til at skabe ulighed i samfundet. Lejerne får ikke de store kapitalgevinster, som boligejerne får – og samtidigt stiger huslejerne i både den almene og private udlejningssektor. Der skabes i dag enorme skatfrie kapitalgevinster til boligejerne – i visse perioder og geografiske områder tjener ejerne mere på at eje boliger end på at gå arbejde. Partiet skal også på dette område arbejde på at skabe en mere socialt retfærdig fordeling af goderne.

Vi har siden sidste årsmøde afholdt 2 boligseminarer på Zoom – det seneste også som et fysisk møde. På det netop afholdte boligseminar den 26. marts meldte der sig yderligere 3 medlemmer til at indgå i BPU-sekretariat.

Alt arbejde i BPU, inklusive planlægning og afholdelse af de 2 årlige boligseminarer, laves af ulønnede aktivister.

BPU har omkring 100 medlemmer på vores mailingliste, som vedligeholdes af landskontoret.

BPU-sekretariatet etablerede i september 2017 en lukket Facebook-gruppe med det formål at styrke politikudviklingen og debatten på det boligpolitiske område. Der er i dag over 240 medlemmer af denne gruppe – og der er en betydelig aktivitet i gruppen. Se gruppen her: <https://www.facebook.com/groups/118324925546314>

Det er sekretariatets opfattelse, at denne Facebook-gruppe, med en relativt lille indsats, har givet os en god kanal ud til de boligpolitiske interesserede medlemmer af Enhedslisten.

BPU har også en egen offentlig webside med informationer om udvalget – bpu.enhedslisten.dk.

På partiets partiside – vores.enhedslisten.dk – kan partiets medlemmer og andre interesserede finde information om udvalget. Og finde vej til vores andre informationskanaler.

ENHEDSLISTENS EUROPAPOLITISKE UDVALG

Til Enhedslistens årsmøde 2023

Beretning for Enhedslistens EuropaPolitiske Udvalg (EPU) 2022-23

Nedenstående beretning dækker perioden siden IU's og EPU's fælles årsmøde den 15. januar 2022 til det seneste fælles årsmøde den 18. marts 2023.

Der indledes med en oversigt over EPU's aktiviteter i perioden. Herefter følger en evaluering af udviklingen på den europæiske venstrefløj set i lyset af den politiske og anden udvikling i EU/Europa. Konkret følges dette op af en evaluering af EU-arbejdet og det europæiske venstreparti-samarbejde, samt til sidst af EPU's status og rolle i Enhedslisten.

Hermed oversigt over udvalgets aktiviteter siden januar 2022:

Arbejdet har stadig været præget af Corona-restriktioner. Alle møder i perioden er afholdt enten online eller online/fysisk (hybridt). Men også fordi hybride møder er gået over til at blive foretrukne mødeformer. Bemærk de store temaer i denne periode: Ruslands angreb på Ukraine og krigen, oprustning, Folkeafstemning om ophævelse af forsvarsforbeholdet den 1. juni 2022.

1. Den 15. januar 2022, EPU afholder fælles årsmøde sammen med Internationalt Udvalg
2. EPU-møde onsdag den 23. februar 2022: Hovedtema: "Vänsterpartiets kongres" - 4. - 6. februar 2022 Evaluering og erfaringer." Oplæg v. Christian Juhl, MF Enhedslisten.
3. EPU-møde den 16. marts 2022. Hovedtema: Evaluering af Enhedslistens 2-3 år i EU-parlamentet, Oplæg v. Nikolaj Villumsen, MEP. Herefter om " Forslaget om ophævelse af forsvarsforbeholdet ift. EU og folkeafstemning om dette den 1. juni i år." v. Tobias Clausen, EU-sekretær hos Enhedslisten, Chr. borg.
4. EPU-møde den 25. april 2022. Hovedtema: "Valget i Frankrig" oplæg v. Jean-Claude Simon, Enhedslisten og La France Insoumise.
5. EPU-møde den 29. juni 2022. Hovedtema: "Status på og evaluering af situationen efter folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet, med inddragelse af alle relevante aspekter, inkl. vedtagelserne fra årsmødet." Oplæg v. Tobias Clausen, EU-sekretær for Enhedslisten på Chr. Borg, samt evt. Søren Søndergaard. MF
6. EPU-møde den 3. oktober 2022. Hovedtema: Det italienske parlamentsvalg den 25. september, evaluering af valget - hvad vil det betyde for Italien og EU ? Oplæg v.: Flemming Larsen og Ellen Agerskov, der havde besøgt Italien under valget.
7. EPU-møde den 28. november 2022. Hovedtema: "European Left - om European Left's kongres den 9. - 11. december."
8. EPU-møde den 22. februar 2023. Hovedtema: "Europæisk politik og Europa parlamentsvalg. Rapport fra kongres i European Left." Oplæg v. Per Clausen, Reinout Bosch, afbud: Frederikke Hellemann.
9. Efter det fælles IU/EPU-årsmøde den 18. marts har der været afholdt et enkelt EPU-møde den 29. marts 2023 om "25 år med Good Friday fredsaftalen i Irland. Hvordan er det gået - fremtiden." Oplæg v. Duroyan Fertl, politisk analytiker, og tidligere politisk rådgiver for Sinn Féin og GUE/NGL (The LEFT) i EU-parlamentet.
10. EPU og IU har desuden opreklameret webinars og møder afholdt online af European Left og transform!europe, af Enhedslistens Internationale Team i Folketingsgruppen, samt den 1. marts 2023 af HB for Enhedslistens medlemmer.
11. EPU og IU har også været inddraget i diskussionen om et nyt EU-program, der blev endeligt vedtaget på Enhedslistens årsmøde i maj 2022.
12. Krigen i Ukraine, der startede med russisk angreb den 24. februar 2022, har også sat sit præg på EPU's aktiviteter. Det var et IU-initiativ sammen med andre organisationer for at arrangere en fredsdemonstration den 5. marts 2022, hvor EPU også var inddraget. Endvidere inviterede Politisk-Økonomisk Udvalg EPU og IU til et møde den 2. maj 2022 om økonomiske sanktioner mod Rusland: "SANKTIONER OG ØKONOMI - VIRKER SANKTIONERNE OVERFOR RUSLAND?"
13. Flemming Larsen har desuden organiseret en glimrende og velbesøgt studiekreds om imperialismen i perioden. Se bilag vedr. denne fremsendt til IU+EPU's årsmøde.

Evaluering:

Den politiske udvikling i Europa og på den europæiske venstrefløj

EuropaPolitisk Udvalg (EPU) har igennem en lang årrække søgt at opprioritere en mere systematisk politikudviklende debat i en situation, hvor Europa /EU er i en dyb krise – og venstrefløjten arbejder på at diskutere og udvikle alternativer. Det har været en hovedopgave for udvalget. Dette bidrager til at øge opmærksomheden omkring udviklingen på den europæiske venstrefløj. Udvalget har også nøje fulgt den politiske og anden udvikling i de europæiske lande.

Udvalget har søgt at være på forkant med udviklingen og været med til at gøre en indsats omkring konkrete initiativer og kampagner – samt i den politikudviklende debat.

Tilbagegangen for den europæiske venstrefløj

I vores forrige beretning tog vi udgangspunkt i tilbagegangen for den europæiske venstrefløj i EU-parlamentsvalget i maj 2019. Den efterfølgende periode har desværre været præget af endnu mere tilbagegang, mens fx den tidligere nedsmeltning af de store traditionelle partier delvist er standset. Den radikale venstrefløjs tilbagegang startede endog i en situation med en forstærket krise i EU grundet den globale Corona pandemi, hvor venstrefløjten har haft gode muligheder for at vise at dens bud har været de rigtige, med en afvisning af neoliberalismen og nedskæringspolitikken og støtte til en styrkelse af den offentlige sektor – især sundhedssektoren, samt med venstreorienterede svar på den voksende klimakrise. Krisen for venstrefløjten er imidlertid ikke blevet mindre efter Ukraine-krigen, der har været brugt både af medierne og mainstream-partierne til at angribe og isolere venstrefløjten. Samtidig har krigen også skabt nye modsætninger i partierne, mindsket deres evne til at gå imod den militarisering af EU/Europa og andre lande, der skal føre frem til en EU Forsvarsunion, som vi faktisk registrerede allerede i den forrige beretning – der blev skrevet inden krigen i Ukraine.

Tilbagegange for venstrefløjten er yderligere tilspidset efter den russiske invasion af Ukraine og uenigheder på venstrefløjten om ikke så meget om hvordan man skulle forholde sig til angrebet på Ukraine, som hvordan man også kunne fremme en fredsproces. Dette har været med til yderligere at svække venstrefløjten.

Tilbagegangen for venstrefløjten har først og fremmest manifesteret sig med Die Linke's store nederlag i det tyske parlamentsvalg i september 2021, hvor Die Linke med 4,9% kom under spærregrensen og kun lykkedes at komme i Bundestag med 3 direkte valgte mandater. Desuden blev der suppleret op med indirekte valgte mandater, så mandaterne kom op på 39, hvilket betød en tilbagegang på 30 mandater sammenlignet med valget i 2017. Kort efter dette blev den tjekkiske venstrefløj (inkl. SD) nærmest knust i parlamentsvalget i oktober 2021, der gav en klar sejr til centrum-højre. Desuden gik AKEL (det cypriotiske kommunistparti) på Cypern tilbage i det seneste parlamentsvalg i maj 2021 til 22% – efter at det fx i 2008 og tidligere jævnlige fik en tredjedel af stemmerne. I det seneste præsidentvalg på Cypern i februar 2023 vandt højrefløjten og kastede dermed venstrefløjten ud i en endnu større krise, der intensiveres af det tyrkiske regimes (Erdogan) endnu stærkere befæstelse af sin position som kolonial besættelsesmagt af det nordlige Cypern.

I Spanien betød den spanske venstrefløjs (Unidas Podemos (UP) – dvs. Podemos og IU/Forenede Venstre) resultat på 9,8 % ved det spanske parlamentsvalg i november 2019, at Unidas Podemos i 2020 kom i regering med det spanske PSOE (et SD parti), hvilket gav dem nogle af de samme problemer med for megen hensyntagen til SD's politik som andre venstrepartier der samarbejder med SD. Der har dog også været et forløb med betydelige problemer internt i Podemos fulgt af splittelse, som vi beskrev i den forrige beretning, med et nederlag for Podemos til det Konservative PP, der gik 30 mandater frem i kampen om borgmesterposten i lokalvalget i Madrid, (især på bekostning af PSOE), hvor UP kun gik 3 pladser frem. Iglesias måtte herefter trække sig fra sin lederpost i Podemos.

Også i Portugal har venstrefløjen problemer der viste sig ved parlamentsvalget i slutningen af januar 2022. Dette kom til at betyde at venstrefløjen mistede sin mulighed for indflydelse på en kommende socialistisk (SD)regering, som de ellers har haft i en årrække, med op- og nedture.

Den franske venstrefløj er totalt opsplittet og var svækket inden det kommende præsidentvalg i Frankrig i april 2022, hvor den ekstreme højrefløj, vandt frem. Men i det efterfølgende parlamentsvalg valgte venstrefløjen at gå sammen og styrkede deres position, men uden at kunne samles efterfølgende. Stærkest på venstrefløjen står stadig Jean-Luc Mélenchon og La France Insoumise.

I Storbritannien har den nye traditionelle Labour-ledelse under Keir Stamer udmanøvreret den tidligere leder Jeremy Corbyn og den venstreorienterede del af partiet, som Stamer fører en fortsat kamp imod for at udgrænse venstrefløjen totalt.

Desuden er den italienske venstrefløj i årevis været nærmest udraderet i valgene, også i det seneste parlamentsvalg den 25. september 2022.

Den senere tilbagegang har således især ramt nogle af de større europæiske venstrepartier (og venstrefløjen i det britiske Labour).

Flere venstrepartier holder sig stadig på 5 – 10% i de seneste valg eller i meningsmålinger, og enkelte er styrket. Følgende sydeuropæiske partier kan nævnes i denne kategori: Unidas Podemos, den portugisiske Venstreblok, det portugisiske Kommunistparti, La France Insoumise.

Desuden er det belgiske Arbejdsparti (PTB/PDVA) gået mærkbart frem de senere år, visse steder med en tilslutning på nu 10–15 %. Det østrigske kommunistparti (KPÖ), der normalt ligger lavt (0,7% sidst) i parlamentsvalgene, opnåede desuden en ekstraordinær sejr i kommunalvalget i september 2021, hvor det opnåede 28,8% af stemmerne i Graz og vandt borgmesterposten. Dette skete som resultat af årtiers socialt arbejde i byen med en fortsat repræsentation i byrådet.

I Norden har venstrepartierne holdt status quo eller har nydt en vis fremgang i perioden, men med en nedadgående tendens fra 2022.

Fremgangen gælder ikke mindst den norske venstrefløj der i stortingsvalget i september 2021 opnåede fremgang for både SV (Socialistisk Venstreparti) og partiet Rødt, der med knap 5% af stemmerne opnåede 8 pladser i Stortinget (en fremgang på 7), mens SV gik 2 pladser frem til 13.

I Danmark opnåede Enhedslisten en sejr i kommunalvalget i november 2021, og blev for første gang det største parti i København med en fjerdedel af stemmerne – og 7% flere stemmer end SD. Enhedslisten gik 1,3% frem i valget og opnåede 7,33%.

Men Folketingsvalget i november 2022 viste derimod en markant tilbagegang til 5,2% af stemmerne og et tab på 4 mandater. Samme tendens sås i parlamentsvalget i Sverige den 11. september 2022, hvor Vänsterpartiet fik 6,7% af stemmerne og mistede 4 mandater. Igen er lignende tendens set i parlamentsvalget i Finland den 2. april 2023, hvor Venstrealliancen fik 7,1% af stemmerne og gik 5 mandater tilbage.

Opsummering

Efter det store nederlag for det tjekkiske kommunistparti i det seneste parlamentsvalg står venstrepartierne i Central- og Østeuropa umådeligt svagt.

EPU har søgt at bakke op om det lille venstreparti "Fair World" i Belarus, der har deltaget i protesterne mod det siddende Lukasjenko-styre. Under Ukraine-krigen har Enhedslisten etableret tætte bånd til Sotzialnyi Rukh på den ukrainske venstrefløj.

Der er nu kun tre stærke venstrepartier tilbage i Europa: SYRIZA i Grækenland, Sinn Féin i Irland og AKEL på Cypern. SYRIZA opnåede 31,5% i parlamentsvalget i Grækenland i 2019, Sinn Féin 24,5% i det irske parlamentsvalg i 2020 (og ligger nu på 35% i meningsmålingerne). AKEL fik 22% i parlamentsvalget i maj 2021, men led et markant nederlag i præsidentvalget i februar 2023.

Et fortløbende problem har været, at den europæiske venstrefløj er splittet i sit syn på EU, men i og med at venstrefløjen er blevet stadig mere EU-kritisk, og Enhedslisten og andre modstanderpartier mere EU-accepterende, ses splittelsen på venstrefløjen i dag mere vedr. krigen i Ukraine, hvor dele af venstrefløjen søger at fremme freds-alternativer til krigen. Venstrefløjen har også svært ved at manifestere et samlet klart alternativ til den voksende EU-kritiske højreekstremisme. Men venstrepartierne mangler især at fremvise et klart radikalt alternativ til SD'erne, der forbliver andet end verbalt. Dette har også betydet en yderligere svækkelse af venstrefløjen.

Venstrepartierne har fx radikale anti-kapitalistiske svar på klimakrisen i deres programmer, men ift. regerende SD'er, eller i koalition med disse, er der en tendens til at neddrole både de sociale og de klima- og miljømæssige radikale krav for at tilpasse sig en situation med SD ved magten. Men med en klimakrise, der kræver radikale løsninger her og nu for at undgå eller minimere den truende klimakatastrofe, og med for få tiltag der modvirker den tiltagende sociale ulighed i samfundene, er de radikale venstrepartiers manglende ageren et kæmpesvigt, der kan medvirke til deres fortsatte underminering og marginalisering. Ikke mindst i en situation hvor højrefløjen vinder frem. Det er nødvendigt at venstrepartierne i højere grad allierer sig med klimabevægelsen og andre radikale sociale bevægelser.

EU's krise

EU's/Europas krise blev forstærket af Corona-pandemien. Den viser sig stadig især i de sydeuropæiske, - samt også i de central- og østeuropæiske lande - med en stor ungdomsarbejdsløshed og sociale problemer.

Som svar på Corona-pandemien og nødvendigheden af brug af statslige/offentlige midler til at bekæmpe den og dens økonomiske konsekvenser har EU midlertidigt ophævet regelsættet ifm. Stabilitets- og Vækstpagten samt Finanspagten, dvs. budgetdisciplin og sparepolitikken. Nogle har set dette som en opgivelse af neoliberalismen. Men både den utilstrækkelige politik ift. nedskæringer og høj inflation tyder absolut ikke på at neoliberalismen er slut. Snarere at man forsøger at styrke den ved hjælp af en markant øget oprustning og militarisering. EU har øget sit forsvarsbudget med 123% fra 2014-2021 budgettet til 2021-2027 budgettet, dvs. inden krigen i Ukraine.

Alt tyder også på, at de stærke lande i EU - anført af Macron/Frankrig og Scholz/Tyskland - tager sigte på at få EU ud af den dybe krise ved at styrke en udvikling henimod en føderal EU-stat, via en række ambitiøse reformer af EU, herunder en EU forsvarsunion.

Klima- og miljøpolitikken ligger langt nede på EU's (og EU-landenes) liste over prioriteringer. EU's Green Deal fra december 2019 er blevet udmøntet i en handlingsplan - "Fit for 55" - i 2021. Begge er helt utilstrækkelige i forhold til de reduktioner af CO2 og andre drivhusgasudledninger, der er nødvendige for at undgå en klimakatastrofe inden for de næste 10 år. Meget sigende er EU's mål for reduktioner 55% i 2030, hvor Danmark har et mål på 70%. EU's hovedramme/strategi for klimapolitikken er tilpasning/afbødning ift. klimaforandringerne, ikke bekæmpelse. Dvs. strategien går ud på et kompromis med den generelle (neoliberale) økonomiske politik, en grøn kapitalisme. I tråd med dette betegnes naturgasprojekter og nye atomkraftværker som "grøn energi". Klimapolitikken har kun i ringe grad været inddraget i EU-landenes gennemførelse af EU's genopretningspakke efter Corona. Iværksættelse af klimapolitikken foregår i de enkelte lande og er ikke "styret" fra EU.

Det mest radikale "grønne" skridt fra EU's side har været beslutningen om at standse import af gas fra Rusland som led i sanktionspolitikken, men det har omvendt ført til en øget produktion af olie og gas i Europa.

EU's løsning på flygtningeproblemerne hedder stadig at opbygge et Fort Europa og holde flygtninge ude.

Storbritannien forlod EU pr. 31. januar 2020, Brexit har svækket EU, men en mere præcis evaluering af konsekvenserne for EU og EU-modstanden/kritikken udestår. Med den nye konservative premierminister i Storbritannien Rishi Sunak er der sket en vis opblødning i forholdet mellem EU og Storbritannien.

EU-arbejdet og det europæiske venstreparti-samarbejde:

1) Siden årsmødet i 2016 har der været mere fokus på EU-arbejdet i Enhedslisten. Forløbet er følgende: I 2016 vedtoges et nyt EU delprogram til Enhedslistens partiprogram med et meget stort flertal, som stadfæster Enhedslistens EU-modstand. Det blev desuden vedtaget, at Enhedslisten skulle stille selvstændigt op til EU parlamentsvalget i 2019 (med 241 stemmer for, 86 imod og 17 der undlod), om muligt i teknisk valgforbund med Folkebevægelsen mod EU samt være med til at styrke Folkebevægelsens arbejde. Der kom i den følgende periode en aftale i stand med Folkebevægelsen om et teknisk valgforbund. På Enhedslistens årsmøde i 2018 blev der valgt fire spidskandidater for Enhedslisten til det kommende EU-parlamentsvalg. På Enhedslistens årsmøde i oktober 2019 blev det vedtaget at et nyt EU-delprogram skulle udarbejdes. På Enhedslistens årsmøde i 2022 blev dette delprogram vedtaget.

2) I den forrige periode prioriterede EPU højt at analysere, følge og forberede kampagnen op til EU-parlamentsvalget i maj 2019. Der har siden været fulgt op på valget og udviklingen i EU. Efter EU-parlamentsvalget i 2019 har EPU konkret bidraget med at forberede og deltage i debatten om det nye EU-delprogram, som blev vedtaget på årsmødet i 2022.

Endvidere har udvalget fulgt udviklingen nøje i forbindelse med Brexit, både før og efter Storbritannien endeligt forlod EU pr. 31. januar 2020, samt fortsat debatten om Brexit og dens konsekvenser for EU og EU-modstanden/kritikken her i landet.

3) Udover at varetage kontakten til andre europæiske venstrepartier har EPU deltaget i Enhedslistens europæiske samarbejde – i fora som European Left, som Enhedslisten blev medlem af i 2010, seminarer og møder arrangeret af det europæiske tænketanks-netværk "transform!europe" i samarbejde med European Left og/eller The LEFT (tidl. GUE/NGL), venstrepartigruppen i EU-parlamentet. Møderne er foregået online siden Corona-restriktionerne blev indført i marts 2020 og efterfølgende hybridt.

4) Flere af Enhedslistens udvalgsmedlemmer deltager i ledelsesarbejde eller arbejdsgrupper i European Left. Mikael Hertoft (HB) og Sinem Demir (HB), og siden Vibeke Sypli Enrum (EPU), er fungerende medlemmer af European Left's styrelse (ExBoard), og Inger V. Johansen, EPU, har været medlem af European Left's politiske sekretariat og sidenhen en af næstforpersonerne. Aksel Carlsen, Hans Aalborg, Inger V. Johansen, Vibeke Sypli Enrum og Helge Ratzer deltager i European Left's arbejdsgrupper (ift. Central og Østeuropa, Latinamerika, Mellemøsten og Nordafrika, public services, migration og freds- og konfliktløsning).

5) Vi havde håbet, at vi kunne være med til at fremme European Forum, som European Left var initiativtager til i november 2017 som en paraplyorganisering af mange forskellige aktiviteter for styrket velfærd og imod social nød og arbejdsløshed, for en større indsats i klimakampen, imod EU's neoliberale politik og for forslaget om en europæisk social protokol. Der har været flere hundrede deltagere i de første forums, men afholdelsen af Forum har indtil 2021 lidt under utilstrækkelig praktisk forberedelse samt manglende ambitioner. Dette ændrede sig markant ifm. afholdelsen af European Forum i Athen i oktober 2022. Grundet Corona-restriktioner har de senere års European Forum været afholdt enten online eller hybridt. Hvad angår de årlige sommeruniversiteter har de også været ramt af restriktioner. Det seneste blev afholdt hybridt i Aveiro i Portugal, mens det næste afholdes primært fysisk i juli i år i Ljubljana, Slovenien.

6) EPU vedtog på sit årsmøde i 2014 at opprioritere Norden og Østeuropa i sit arbejde. Bortset fra løbende debatter om Ukraine, har det er det desværre endnu ikke tilstrækkeligt integreret i EPU-møderne. Det kniber også stadig med opbakning til arbejdet med Østeuropa.

Men på topniveau fungerer det nordiske arbejde: Enhedslistens Folketingsgruppe arbejder fortsat i Nordisk Råd, og Enhedslisten er indtrådt i NGLA, Nordic Green Left Alliance, et samarbejde mellem de nordiske venstrepartier.

Aksel Carlsens arbejde i European Left's Central- og Østeuropa arbejdsgruppe har betydet, at analyser og erfaringer herfra er gået videre til EPU.

EPU og Enhedslisten:

Udvalget har fungeret fortsat stabilt i det forløbne år. Der har deltaget 10 – 20 personer i EPU-møderne, heriblandt også deltagere fra IU. De fleste møder har været afholdt online eller hybridt (fysisk/online).

EPU og IU har siden IU's årsmøde i efteråret 2019 organiseret sig med en koordinationsgruppe for begge udvalg, nu med tre personer. I den seneste periode har koo-gruppen fungeret med Inger V. J. som kontaktperson til EPU og Mikael Hertoft til IU og desuden med Vibeke Sypli Enrum. Koordineringen af det internationale/europæiske arbejde er blevet styrket i perioden, især på grund af den fælles koordinationsgruppe og koordinering af arbejdet.

HB vedtog på sit møde 11. januar 2014 at igangsætte en strategiproces, der skal styrke det internationale arbejde i Enhedslisten via højere grad af koordinering og politisk prioritering. Der er opnået en højere grad af koordinering og styrkelse af samarbejdet mellem EPU og IU og af det internationale arbejde som sådan. Men selv om HB i 2023 har opprioriteret at arrangere internationale debatter, sker det ikke i en koordinering med IUs/EPU's koo-gruppe. Ligeledes er der ikke endnu opnået nogen god kontakt og koordinering ift. Enhedslistens kontor og medarbejdere i The LEFT (tidl. GUE/NGL), venstrepartigruppen i EU-parlamentet.

Der har igennem flere år været en uafsluttet dialog med Landskontoret vedr. kontakt, kommunikation og assistance til udvalgene. Vi arbejder med minimal assistance fra Landskontoret og den internationale koordinator er blevet sparet væk. Med flytningen af Enhedslistens kontor til Christiansborg, er udvalgene yderligere blevet udgrænset, inkl. IU og EPU.

Inger V. Johansen, kontaktperson for EPU
8. 4. 2023

ENHEDSLISTENS UDDANNELSESPOLITISKE UDVALG

Beretning 2022/2023 for Enhedslistens Uddannelsespolitiske Udvalg:

Af Niklas Zenius Jespersen, Kontaktperson for Enhedslistens Uddannelsespolitiske Udvalg på vegne af koordinationsgruppen og efter drøftelse på udvalgs møde

Uddannelsespolitiske Udvalg har siden sidste årsmøde fortsat med at være aktive i at udvikle Enhedslistens uddannelses- og forskningspolitik. Vi har fortsat tidligere års arbejde med både at udvikle en mere grundlæggende socialistisk uddannelsespolitik og også spille ind i den dagsaktuelle politikudvikling i Folketingsarbejdet. Samtidig har vi det sidste år arbejdet med at øge vores engagement i det udadvendte politiske arbejde på uddannelsesområdet.

Vi er glade over at kunne meddele, at det forbedrede samarbejde med den uddannelsespolitiske ordfører og Christiansborg-sekretariatet, som vi berettede om i sidste års beretning, er fortsat det seneste år. Det gælder blandt andet inddragelse af udvalget i politikudvikling og som baggrundsgruppe for folketingsarbejdet. Ligeledes har vi været glade for en fast deltagelse fra den parlamentariske del af vores parti i udvalgets møder. Der har tidligere været en frustration i udvalget over at man igennem en del år oplevede, at det uddannelsespolitiske område var nedprioriteret af partiet og at kontakten og inddragelsen af udvalget fra partitoppen og folketingsgruppen var for lille. Vi er glade for det forbedrede samarbejde og det øgede uddannelsespolitiske fokus i partiet.

Der er dog også stadig plads til forbedringer. F.eks. har der igen det sidste år været flere ordførerskift på området, og mens vi har forståelse for, at disse var afstedkommet af særlige situationer, så oplever vi at det har haft en negativ effekt på inddragelsen af udvalget. Vi anerkender, at der også er ressourcemæssige begrænsninger, men vi håber at en fortsat videreudvikling af samarbejdet kan have en stabiliserende effekt og gøre såvel inddragelsen af udvalget og prioriteringen af politikområdet mindre personafhængigt. I denne sammenhæng har vi været glade for, at et øget samarbejde med Christiansborg-sekretariatet bl.a. har haft en stabiliserende effekt på inddragelsen og kommunikationen mellem udvalget og partiets parlamentariske del. Til gengæld oplever vi stadig et behov for, at kommunikation og inddragelse af udvalget fra Hovedbestyrelsens side styrkes.

Det er ligeledes en prioritet for udvalget at styrke det uddannelsespolitiske fokus, herunder uddannelsespolitisk bevægelsesarbejde og politikudviklingen i hele partiet. Vi arbejder ligeledes for at styrke samarbejdet mellem vores udvalg og andre relevante dele af partiet, også udenfor Christiansborg. Uddannelsespolitik føres på alle politiske niveauer, fra kommunerne til folketinget og fra det faglige arbejde med efteruddannelse til det ungdomspolitiske kampagnearbejde rettet mod elever, lærlinge og studerende. Som det er nu, foregår meget af dette arbejde dog isoleret fra partiet generelt. Og det er udvalgets opfattelse, at det uddannelsespolitiske arbejde her stadig ikke er tilstrækkeligt prioriteret, og at der er behov for både mere koordinering og for et stærkere grundlæggende ideologisk/principielt fundament for det arbejde, der foregår. Det er derfor en prioritet for udvalget at bidrage til udviklingen af udadvendt kampagnearbejde og at komme bredere ud i partiet med politiske oplæg, formidling af debatter og videreformidling af erfaringer, ligesom vi arbejder for at gøre udvalget mere relevant at deltage i for vores aktive i bevægelserne. Vi er her glade for at være blevet inviteret til at holde oplæg på Sommerlejren, og ligesom vi var glade for de muligheder, vi fik for at skrive om uddannelsespolitik i Rød+Grøn, inden det lukkede. Vi arbejder for at kunne komme ud endnu flere steder og holde oplæg, og vi opfordrer andre udvalg, afdelinger, netværk og ungdomsorganisationerne til at have os i tankerne og tage kontakt til os, hvis man har situationer, hvor et uddannelsespolitisk perspektiv er relevant.

Udviklingen af og opprioriteringen af det udadvendte politiske arbejde har fyldt meget i udvalget det sidste år. Den vigtigste aktivitet i denne sammenhæng var det store støttee arbejde vi lavede, da hundredvis af psykologstuderende i decembers blokerede deres institut på Københavns Universitet i protest imod ensretning af faget og en manglende inddragelse af studerende i uddannelsens udvikling. Det er en fortsat prioritet at støtte de progressive protestbevægelser, der opstår blandt elever, studerende og lærlinge. Det gælder også ved at bidrage med at skabe opmærksomhed omkring protesterne, formidle solidaritetsarbejde gennem partiets netværk og vise de kæmpende elever, studerende og lærlinge, at de ikke står alene. Noget af det vigtigste, vi arbejder med her, er at hjælpe med at videreformidle de erfaringer, som mange i partiet har fra tidligere uddannelsespolitiske kampe og gøre dem tilgængelige som inspiration for nye generationer af unge, der ofte oplever at stå midt i store kampe uden nogen tidligere erfaringer at trække på. At vi er til stede og har fokus på at støtte unge under uddannelse, når de kæmper, er ligeledes helt essentielt for at opbygge og udbygge støtten og tilliden til partiet blandt unge.

Andet udadvendt arbejde inkluderer, at udvalget har støttet solidaritetsarbejdet med de iranske studentbevægelser under det igangværende oprør. Det har vi blandt andet gjort gennem et samarbejde med dansk-iranere i "Komiteen for Kvinde-Liv-Frihed", hvor vi har støttet et stort solidaritetsarrangement på Københavns Universitet og været medunderskriver på en støtteerklæring fra danske studenterorganisationer. Derudover har vi opreklameret kampagnen omkring "Lærlingeoprøret", protester fra fagforeninger og studenterbevægelsen imod regeringens forringelser af uddannelsesområdet. Vi har også støttet op om arbejdet i gruppen "Studerende mod besættelsen" med at stoppe danske universiteters involvering med og økonomiske investeringer i aktiviteter i forbindelse med Israels besættelse af den palæstinensiske Vestbred.

Det er vores mål fortsat at udvikle og styrke udvalgets udadvendte politiske arbejde, og i skrivende stund er vi ved at udvikle en kampagne med plakater og løbesedler imod regeringens forslag om 1-årige kandidatuddannelser. Vi håber, afdelinger og ungdomsorganisationerne vil hjælpe med at få den ud, når den er færdig.

Siden sidste årsmøde har Uddannelsespolitisk Udvalg foreløbigt afholdt 5 udvalgsmøder, foruden møder i underudvalg og arbejdsgrupper. Vi forsøger at holde møde op til 1 gang om måneden uden for ferierne, men har måtte udskyde eller aflyse enkelte møder, bl.a. i forbindelse med Folketingsvalgkampen. Alle møder er afholdt fysisk på Landskontoret kombineret med en god deltagelse over Zoom fra andre dele af landet. Vi har en fast kerne på omkring 10 til møderne med op til omkring 20 deltagere til udvalgte møder. Vi er glade for det sidste år at være lykkedes med at få flere unge under uddannelse med i udvalget, inklusiv aktive fra både SUF og RGU. Udvalgsmøderne afholdes med 1-2 temaer pr. møde, hvor vi som regel også har en række eksterne oplæg fra forskere og ikke mindst fra fagforeninger og elev- og studenterbevægelsen. Dette bidrager også til at udvikle kontakten mellem Enhedslisten og bevægelserne.

Blandt de temaer vi har berørt det sidste år, har været fagkritik på de videregående uddannelser, "Lær-lingeoprøret" og forholdene for erhvervsuddannelserne, valgkampen og situationen efter valget, kampen imod 1-årige kandidatuddannelser, optagelsessystemet og forringelser af SU'en. Vi har desuden drøftet organiseringen af ungdomsuddannelserne, herunder spørgsmålet om, hvorvidt man skal fastholde den nuværende opdeling eller at udvikle en form for enhedsskole, vilkårene for forskning, ulighed og social arv i forhold til optagelsessystemet for videregående uddannelser, brug af ChatGPT og AI i uddannelsessystemet og mere til. Det har været en fortsat prioritet at komme bredt rundt i uddannelsessystemet, fra folkeskoleområdet over gymnasiale uddannelser og videre til erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser.

I skrivende stund er vi ved at forberede et heldagsseminar om sexismen i uddannelsessystemet til den 13. maj og et møde den 20. juni om ulighed i folkeskolen. Man kan bl.a. følge vores aktiviteter på vores facebookside: www.facebook.com/EnhedslistenUPU eller skrive sig op på vores mailliste ved at skrive til upenhedslisten@gmail.com

Udover de fælles udvalgsmøder har vi en aktiv koordinationsgruppe og en række underudvalg og arbejdsgrupper, herunder en arbejdsgruppe til at udvikle et oplæg til debat om enheds-ungdomsuddannelser, et underudvalg om pædagoguddannelserne og et om handicap-uddannelsespolitik.

FAGLIGT LANDSUDVALG

Fagligt Landsudvalgs beretning til Enhedslistens årsmøde 2023

Her er den skriftlige beretning fra Fagligt Landsudvalg til årsmødet 2023. Vi vil især fokusere på det, vi har fået udrettet/sat i gang, og mindre på de mange spændende politiske og faglige diskussioner vi har også haft i udvalget, ellers bliver det for omfattende.

Generelt oplever vi, at pænen har peget opad for det faglige arbejde, efter at have været nede i en bølgedal som følge af corona og langtidssygemeldingen af den faglige koordinator. Der har generelt været god aktivitet især omkring OK23, så vi håber, at vi på den faglige landskonference 10. juni nu kan vi sætte kurs mod nye mål, og anvende nye arbejdsmetoder til at vi bliver mere udadvendte og organiserende.

Ansættelse af faglig organisator

Pr. 1. september 2022 lykkedes det endelig at få besat den stilling som faglig organisator, der havde stået ubemandet siden den tidligere faglige koordinators sygemelding i oktober 2021. Det har betydet et godt "boost" af det faglige arbejde i Enhedslisten. FLU havde et rigtig godt samarbejde med Landskontoret om udarbejdelsen af stillingsopslag, lige som vi fik en god afklaring af arbejdsdelingen mellem FLU og den faglige organisator. Den ændrede stillingsbetegnelse fra "koordinator" til "organisator" understreger, at det primære fokus et godt stykke tid fremover netop er organiseringen af flere fagligt aktive enhedslistemedlemmer, og udviklingen af de redskaber og metoder, der skal til, for at gøre fremskridt. Vi mangler især at få tilrettet medlemssystemet, så indmeldelsesprocedure og løbende vedligeholdelse af medlemssystemet understøtter registrering af medlemmernes faglige tilhørsforhold. Det er helt nødvendigt, hvis vi skal have faglige netværk og diverse mobiliseringsopgaver til at fungere på landsplan og lokalt..

Kort om strukturen

Det faglige arbejde i Enhedslisten er organiseret således: Der afholdes en årlig faglig konference, hvor alle medlemmer af Enhedslisten er velkomne. Landskonferencen, der de sidste par år har haft 80-100 deltagere, vælger et Fagligt Landsudvalg. Som udgangspunkt skal Fagligt Landsudvalg (FLU) bestå af 25 personer, men hvert år er der langt flere interesserede, så alle får lov at deltage. Der er p.t. 33 medlemmer af FLU. FLU afholder (som udgangspunkt) møde 1 gang i kvartalet. FLU vælger et sekretariat, der mødes hver 14. dag. Her kan i praksis alle FLU-medlemmer deltage. Pt. er der en halv snes permanent aktive deltagere i sekretariatsmøderne. RGU og SUF er repræsenteret både i FLU og i FLU-sekretariatet, hvor de også deltager flittigt. I møderne deltager også MF på arbejdsmarkedsområdet.

Kommunikation

Siden sidste årsmøde har FLU udgivet 12 "Fagligt nyhedsbrev" om aktuelle faglige og arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål nationalt og internationalt. Fagligt Nyhedsbrev udsendes til 1541 email adresser, der blandt andet består af medlemmer i Enhedslisten der har registreret et fagligt tillidshverv i medlemsregisteret og kontaktpersoner fra lokalafdelingerne. Gennemsnitligt åbner lidt over halvdelen af modtagerne mailen.

Der er udgivet 4 "Faglig Orientering" siden sidste landsmøde, der tilgår ca. 2000 fagforeningers mailadresse. Gennemsnitligt åbner lige under halvdelen af modtagerne mailen.

FLU's hjemmeside og facebook-side er kommet op at stå igen, og opdateres nu jævnligt. Siden 1. november er Facebooksiders opslag blevet set af 20.064 FB profiler, en vækst på 793,3 % i forhold til den forudgående periode. I samme periode er antallet af følgere på FB siden vokset med 98, en vækst på 263 % i forhold til den forudgående periode.

Hjemmesiden genåbnede i december 2022, og bliver gennemsnitligt besøgt af 24 individuelle IP adresser om dagen.

Medlemsmøder

Der blev i efteråret 2022 afholdt et medlemsmøde på zoom om EU-mindsteløn, med Nikolaj Villumsen som oplægsholder.

Der blev også afholdt et "aktivmøde" på zoom, hvor alle fagligt registrerede medlemmer var velkomne. Formålet var at finde ud af, hvad der skal til, for at flere medlemmer engagerer sig i det faglige arbejde. Fremmødet var beskedent, men der kom mange gode forslag, som er taget med i det videre arbejde. Vi forventer at afholde et medlemsmøde på zoom for alle medlemmer om OK23, når der foreligger et samlet mæglingsforslag.

Faglig landskonference

FLU forberedte og indkaldte til en faglig landskonference til afholdelse d. 12. november 2022. Det var meningen, at vi her skulle drøfte OK23, kampen for ligeløn, og kortlægningen af medlemmernes faglige tilhørsforhold og det faglige ungdomsarbejde. Der var ikke mange tilmeldinger, men inden vi kom rigtigt i gang med at mobilisere til konferencen, blev der udskrevet folketingsvalg, og konferencen blev aflyst.

En ny landskonference er indkaldt til d. 10. juni 2023. Emnerne er nogenlunde de samme, dog med større vægt på forberedelse af de offentlige overenskomster i 2024, og på organiseringen af det faglige arbejde i Enhedslisten. Inden dagsordenen bliver endeligt fastlagt, vil potentielle deltagere blive kontaktet, så de kan give deres besyv med om, hvad der er vigtigt at få dagsordenen.

Faglig-politisk skoling

I perioden er der udarbejdet en plan for faglig-politisk skoling i tre niveauer, og et udkast til program for faglig-politisk grundskole, målrettet faglige aktivister på græsrodsplan.

Denne grunduddannelse skulle have været igangsat i efteråret/vinteren 2022, men er sat i bero, til vi har fået et dybere kendskab til, hvad de faglige aktivister har af behov og ønsker. Det forventes, at den endelige plan kan vedtages på den faglige konference d. 10. juni, med henblik på at uddannelsen iværksættes i efteråret 2023.

Arbejdsgrupper

Der er nedsat en række arbejdsgrupper under FLU-sekretariatet, der skal forberede oplæg til møder i FLU eller på faglig konference. Det drejer sig blandt andet om følgende emner:

- Lønspørgsmålet i det offentlige: Arbejdsgruppen skal følge lønstrukturkomiteens arbejde og udfolde vores principielle politik som er, at vi skal løfte i bunden og kæmpe for ligeløn. Vi går ind for at lønstigninger sker i kr. og øre og ikke procenter, men det er ikke nemt at implementere dette princip blandt højtlønnede grupper.
- Grøn omstilling og grønne job: Der er nedsat en arbejdsgruppe til at arbejde med dette, men den blev sat i bero, da FLU blev repræsenteret i en arbejdsgruppe, nedsat af hovedbestyrelsen, om samme emne.
- Arbejdsplan: Der er nedsat en arbejdsgruppe til at kigge på vores mål- og handlingsplan, og foreslå nogle justeringer for at sikre et realistisk ambitionsniveau. Vi vil foreslå, at navnet ændres til "Faglig arbejdsplan". Der er lavet et første udkast. Arbejdsplanen skal behandles og vedtages på den faglige konference 10. juni.

Arbejdsløshedspolitisk netværk

Arbejdsløshedspolitisk netværk består af over 70 partimedlemmer, der enten selv er arbejdsløse, arbejder i a-kasser og jobcentre eller er medlemmer af kommunernes beskæftigelses-/arbejdsmarkedsudvalg.

Netværket mødes til et årligt seminar og på webinarer og er i løbende i kontakt med FLU, partiets ordfører på området og Socialpolitisk Udvalg, som vi samarbejder med på vores fælles politikområder.

Siden sidste årsmøde har netværket især haft fokus på nytænkningen af det beskæftigelsespolitiske system, hvor vi kæmper for, at kontrol, mistillid og pligter erstattes af rettigheder, frivillighed og tilbud efter behov fremfor efter proceskrav. Fx ved at hele indsatsen for de forsikrede ledige lægges over i a-kasserne.

Desuden arbejder netværket for, at flere arbejdsløse får tilbud om ordinær uddannelse og ikke ender i perspektivløse virksomhedspraktikker, der underminerer det ordinære arbejdsmarked.

Læs hele beretningen fra netværket på <https://vores.enhedslisten.dk/demokrati/aarsmoede-2023/>

Internationalt.

I 2021 var FLU repræsenteret ved den tredje nordiske faglige venstrefløjskonference, denne gang i Stockholm. Her mødtes ca. 100 fagligt aktive fra vore søsterpartier, naturligt nok flest fra Sverige. Partiets forretningsudvalg har fra start af bakket op om dette arbejde, og støttet det økonomisk. Det gælder også afholdelsen af den fjerde konference i rækken, som efter aftale med vores nordiske kammerater skal afholdes her i Danmark foråret 2024. Det bliver en af de vigtige opgaver for FLU at arrangere den. Indholdet af konferencen fastlægges af en arbejdsgruppe med faglige repræsentanter fra de nordiske lande, som blev nedsat i forbindelse med Trondheim konferencen (se nedenfor).

FU har ligeledes støttet at nogle repræsentanter fra FLU og RGU kunne deltage i den årlige Trondheim konference, hvor de mødtes med repræsentanter for en lang række venstreorienterede fagforeninger i Norge, og gæster fra de andre nordiske lande.

FLU sendte også en repræsentant til arbejdsmarkedskonferencen 'Workers leading the way' – Rights and perspectives in the green and digital transitions' i slutningen af marts 2022, Konferencen var arrangeret af The Left i EU-Parlamentet og Trade Unionist Network Europe.

I efteråret 2022 vedtog den ukrainske parlament nogle grove indgreb over for de faglige rettigheder. FLU-sekretariatet lavede et forslag til FU og Folketingsgruppen om at sende en protestskrivelse til Præsident Zelinskij, med opfordring til at han nedlagde veto imod denne lovgivning. Zelinskij fulgte ikke opfordringen.

Her i efteråret har FLU bakket op om møderækken "Arbejdskampe i Europa og OK23, som aktive medlemmer af Enhedslisten har taget initiativ til.

Folketingsvalg

I midten af august stod det klart, at et folketingsvalg var nært forestående. FLU sekretariatet drøftede derfor hvilke temaer, vi syntes var vigtige at lægge vægt på i Enhedslistens valgkamp, og sendte vores forslag til valgkampsledelsen. I indledningen skrev vi blandt andet: "Vi mener, det er meget vigtigt, at spørgsmål vedrørende det store flertal af lønarbejdernes vilkår på arbejdsmarkedet kommer til at spille en central rolle i Enhedslistens valgkamp". Der blev herefter nævnt en række forslag til at forbedre lønarbejdernes tryghed i forbindelse med arbejdsløshed, sygdom, alderdom og grøn omstilling i form af bedre dagpenge sygedagpenge og førtidspension, stop for højere pensionsalder, inflationssikring af lønnen, ligeløn, indsats mod social dumping, uddannelsesmuligheder m.m. Disse forslag afspejlede sig stort set ikke i partiets valgkamp, bortset fra skatteudspillet om at "omfordele fra inflationsbaronerne".

I selve valgkampen tog FLU initiativ til to flyers: En som var målrettet erhvervsskolerne, og en, som var målrettet sosuskolerne. Det lykkedes faktisk at få dem delt ud på en lang række skoler landet over. Til sammen blev 11.500 EUD og SOSU flyers sendt ud eller hentet af afdelingerne.

Store bededag

Enhedslistens fagligt aktive har selvfølgelig deltaget aktivt i fagbevægelsens kampagne imod regeringens tyveri af store bededag og bidrog således til en af de største faglige mobiliseringer i mange år. FLU bakkede selvfølgelig også op om Enhedslistens kampagne, som vi følte os fint dækket ind af.

Overenskomstforhandlingerne 2023

FLU gik i gang med forberedelserne til OK23 tidligt på efteråret i 2022. På HB-mødet i oktober var FLU inviteret til at komme med et oplæg til partiets indsats i den forbindelse. Her afleverede vi et papir med nogle principielle overvejelser over Enhedslistens rolle og opgaver, og otte konkrete punkter til, hvordan FLU og organisationen kunne bidrage til, at arbejderklassen kom til at stå stærkest muligt i disse forhandlinger. '

FLU har med god støtte fra folketingsgruppens sekretariat, forretningsudvalget og politisk økonomisk udvalg udgivet en pjece og en grundig rapport, som påviser, at med virksomhedernes store overskud og udbytter gennem de sidste 10 år, er der masser af råd til en god overenskomst og til at sikre arbejderne en langt større andel af det overskud de producerer. Materialerne dokumenterer det voldsomme real-lønsfald og imødegår myten om, at højere lønstigninger automatisk fører til højere inflation. Herudover er der udgivet en "print-selv" folder med titlen "Er du klar til konflikt?" Den handler om, hvad den enkelte kan gøre for, at bidrage til at fagforeningen er klar til en konflikt. FLU's hjemme- og fb side, fagligt nyhedsbrev og faglig orientering er blevet brugt flittigt til at dele det glade budskab. Det er også vores opfattelse at de trykte materialer er nået ret langt ud i organisationen, og forhåbentlig også på arbejdspladserne. Der er blevet sendt pjecer ud til mindst 33 lokalafdelinger, andre afdelinger har selv hentet deres pjecer, og alt i alt har mere end 12.000 pjecer forladt landskontoret.

FLU's arbejde i forhold til OK23 har været organiseret af en arbejdsgruppe bestående af fagligt aktive fra de store overenskomstområder, hvor man i fællesskab orienterede sig om de forlig, der blev indgået, og drøftede hvilke aktiviteter der var i gang, og hvad der kunne sættes i værk. En af vores ideer om at lave en podcast serie om centrale problemstillinger i overenskomstforhandlingerne blev taget op af "Radioaktiv", som har lavet flere podcasts om OK23.

Den 21. januar afholdt FLU en velbesøgt konference for fagligt aktive med fokus på OK23. Der var 92 tilmeldte på zoom eller fysisk fremmøde. Her var et godt panel med repræsentanter fra de store overenskomstområder, som gav os et samlet overblik over muligheder og "knaster" i forhandlingerne. Det var god stemning, og stor opbakning til de aktiviteter som en række lokale fagforeninger allerede havde sat i værk, i form af "klap forhandlerne ind" demonstrationer. Men der var også plads til forbedringer, idet kun ca. 40 % af deltagerne i konferencen kom fra forbund, som var direkte berørt af forhandlingerne.

FLU forventer at afholde et zoom møde for alle medlemmer af Enhedslisten, når der foreligger et samlet mægtingsforslag til urafstemning blandt fagbevægelsens medlemmer.

Borgerløn

FLU sekretariatet har besluttet at forholde sig til spørgsmålet om borgerløn, da de fremsatte forslag om at vi skal støtte kravet om borgerløn er meget indgribende i den hidtidige faglige og arbejdsmarkedspolitiske strategi. Fagligt Landsudvalg har noteret sig, at Hovedbestyrelsen har stillet et modforslag til de to fremsatte borgerlønsforslag og opfordrer de fagligt aktive til at blande sig i debatten.

Samarbejdet med hovedbestyrelse, folketingsgruppe og landskontor

Generelt har vi oplevet et godt samarbejde med hovedbestyrelse, folketingsgruppe og landskontoret. Hovedbestyrelsen har for eks. inviteret FLU til drøftelser om det faglige arbejde og overenskomstforhandlingerne, og vi har oplevet lydhørhed over for problemstillingerne. Folketingsgruppen har vi et løbende samarbejde med, idet arbejdsmarkedsordføreren deltager i møderne i FLU's sekretariat, så meget hun kan. Og der har været et godt samarbejde med landskontoret om de praktiske opgaver og indkøringen af den faglige organisator. Vi har også haft et positivt samarbejde med landskontoret. Vi vil dog endnu engang, som vi har gjort gennem de seneste år, efterlyse, at problemerne med den manglende registrering af medlemmernes beskæftigelse og faglige tilhørsforhold, bliver løst. Det er helt afgørende for, at vi kan indfri landsmødebeslutningen om dobbeltorganisering i enhedslisten.

Opsummering og frem mod nye mål

Vores konklusion er, at det er lykkedes os at fastholde rammerne for det faglige arbejde i Enhedslisten. Nu handler det om fortsætte genopbygningsarbejdet og fylde rammerne ud med flere fagligt aktive medlemmer.

Nøglen er, at blive dygtigere til at bruge organiseringsmodellen, som basalt set handler om at blive bedre til at opsøge og bedre til at lytte: Hvad har vores fagligt aktive medlemmer brug for, for at kunne spille en offensiv rolle på deres arbejdsplads og i deres fagforening, når det gælder om at samle kollegerne imod de mange angreb som arbejdsgiverne og skiftende regeringer udsætter dem for, og sprede de socialistiske ideer.

Som led i det, skal vi, skridt for skridt, inddrage mange flere i arbejdet med at få flere med. Vi skal understøtte den faglige organisators arbejde med at kortlægge medlemmernes faglige tilhørsforhold og deres behov og interesser. Ud fra den viden, kan vi udvikle træfsikre tilbud om temamøder, om faglig-politisk uddannelse, og understøtte udviklingen af faglige netværk og tværfaglige grupper regionalt og lokalt.

Det er samtidig vejen til at rette op på de klassemæssige, geografiske og aldersmæssige skævheder i vores parti, så vi kan nærme os målet om at være et parti, der afspejler befolkningens sammensætning. Det handler om at arbejde systematisk på at inddrage de dele af arbejderklassen, hvor vi står svagest, først og fremmest blandt faglærte og ufaglærte arbejdere i privat og offentlig ansættelse, men også blandt arbejdere med mellemlange uddannelser, som for eksempel sygeplejersker og pædagoger. Den opgave kan Fagligt Landsudvalg ikke løse alene. Vi håber at andre dele af partiet vil støtte op om dette arbejde.

HANDICAPPOLITISK UDVALG

Politisk beretning for arbejdet i HPU

Den sidste generalforsamling i HPU blev afholdt onsdag den 28. april 2021. Der er altså ikke afholdt generalforsamling i 2022.

Det skyldes alvorlig, samtidig sygdom hos bestyrelsesmedlemmer i HPU. Hertil kommer senfølger af COVID-19. Der er alt i alt tale om et meget uheldigt sammenfald af omstændigheder, det ikke har været muligt for bestyrelsen at håndtere i den samlede situation.

Det giver anledning til

1. nogle overvejelser om den fremtidige organisering af arbejdet i hele HPU.
2. nogle generelle overvejelser i Enhedslisten om, hvordan vi vælger dagsordener i det politiske arbejde – også i situationer, hvor der er færre professionelle ressourcer til rådighed i partiet grundet vælgertilbagegang, som vi så det ved sidste valg.

Vores handicappolitiske mål må fortsat være at udgøre en politisk relevant kraft, der sikrer større lighed, mere diversitet og medvirker til en grundlæggende håndhævelse af basale borgerrettigheder, som i disse år er under voldsomt pres på det socialpolitiske felt som helhed.

Den specifikke handicappolitiske debat (punkt 1) er HPU en del af. Det er derfor den fremtidige organisering, der vil være mest vægt på i denne beretning.

Den mere overordnede debat om ressourcer (punkt 2), må nødvendigvis foregå i Enhedslisten som helhed.

Der må ske en styrkelse af HPU i det kommende år, der

- gør HPU mere robust over for situationer, som ligner den, HPU har været igennem siden sidste generalforsamling. Det er for sent at ændre det skete, men nødvendigt, at vi i fremtiden inddrager flere i det konkrete arbejde og får et større overblik over mulighederne for at bryde med den politik, der føres af den nye flertalsregering.
- sikrer større sammenhæng mellem en række politikområder, der har stor indvirkning på det handicappolitiske felt.
- at vi i arbejdet med det handicappolitiske delprogram er i stand til både at dæmme op for de kortsigtede dagsordener fra regeringen, der skaber stadig flere forringelser, som vi oplever nu og skabe sammenhæng med en strategi på længere sigt. Der er yderligere stillet flere forringelser i udsigt af bl.a. statsministeren.
- At vi i hele HPU får set på, hvordan vi får kritikken af metoder i kommunerne gjort konkret og anvendelig som løftestang for at påvise at der mere sker afvikling end udvikling på handicapområdet og socialområdet som helhed.

At gøre HPU mere robust betyder, at der er behov for, at vi får et udvalg med flere og mere alsidige ressourcer. Det blev foreslået allerede på sidste generalforsamling, men grundet omstændighederne er det ikke realiseret. Et vigtigt omdrejningspunkt var at gøre flere medlemmer af HPU mere aktive i forhold til de berøringspunkter, de har med det handicappolitiske felt i forvejen.

Et redskab til at styrke HPU kan være jævnlige webinarer, der tager afsæt i forskellige aktuelle eller strategiske problemstillinger inden for udvalgets arbejdsområde. Det kan blot som eksempler være sundhedspolitik, beskæftigelse, førtidspension.

Et andet redskab kan være emnegrupper, der tager afsæt interesser eller livssituationer.

En mulig del af overvejelserne omkring et bredere HPU kan være at inddrage psykiatri i udvalgets arbejde.

Der eksisterer i øjeblikket ikke et særligt psykiatriudvalg i Enhedslisten. Der er behov for, at vi i det kommende år får set på, om HPU kan rumme både handicap og psykiatri. Det kan forsvares med, at bl.a. Peder Hvelplund har formået at skabe velbegrundet opmærksomhed på psykiatrien og at både handicap og psykiatri nu er samlet under samme ordfører, som også har sundhed, indfødsret og ældre som ordførerskaber.

Der er sammenfald mellem en områder og i nogen tilfælde også tale om dobbeltdiagnoser, der omfatter både handicap, psykiatri og sundhed. Der vil være mulighed for at bruge et momentum skabt på området og trække flere nye kræfter ind i HPU.

Spørgsmålet, som generalforsamlingen må tage stilling til, er om det er en en farbar mulighed og der på den baggrund skal arbejdes med frem til næste generalforsamling at komme med et forslag til hvordan det kan gøres. Arbejdet kan eventuelt (forslag), lægges i et udvalg valgt af generalforsamlingen, der arbejder frem til næste generalforsamling.

Kh
Bestyrelsen

Annemette Leth Nielsen
Marianne Andersen
Bjørn Svensson
Jan Jakobsen (kontaktperson HPU)

KULTURUDVALGET

Kulturudvalgets årsberetning 2022

- Udvalget har haft 2 møder. Begge i København. 19-9 med Søren Søndergård, hvor vi drøftede partiets kulturpolitiske arbejde på Christiansborg. 12-12 med Christian Juhl (tidligere kirkeordfører på Borgen), hvor emnet bla. var kirkepolitik. På dette møde aftalte vi med Christian, at få skrevet en uddybende tekst om partiets position på området.
- Vi prøvede uden succes, at få indflydelse på den tekst, der ligger på partiets hjemmeside under ikonet "Kultur og medier". Vi var og er ikke særligt tilfredse med kvaliteten af den.
- Vedtog på sidste landsmøde, at vi ville tage fat på udarbejdelsen af handleplan på baggrund af programmet. Dette er endnu ikke sket, hvilket jo er beklageligt, men vi har jo været ganske få aktive i udvalget og det er demotiverende.
- Antal medlemmer på udvalgets mailliste: 50

Kontaktgruppen.

KVINDE+ NETVÆRKET

Beretning fra kvinde+ netværket

Netværket har en løs struktur. Det vil sige, at man bliver en del af netværket, ved at tilmelde sig Facebook-gruppen "En blandt os i Ø - Kvinde+ netværk i Enhedslisten".

Alle medlemmer kan sætte gang i lokale eller emnebaserede aktiviteter.

En koordinationsgruppe står for eventuel koordinering samt et årlige seminar.

Aktiviteten det seneste år har været begrænset, idet der ikke har været løbende eller koordinerede arrangementer. Dog har der været lokale aktioner, som er delt i Facebook-gruppen til inspiration for andre. På landsplan har vi holdt fast i tre ting:

- forbindelse med årsmødet, har der været en kommunikationstråd, for kvinder og kønsminoriteter. Formålet har været, at støtte hinanden i at gå på talerstolen eller få sparring, på det man ønsker at kommunikere. I tråden tager vi ikke politisk stilling, med mindre det drejer sig om et feministisk spørgsmål.
- En Zoommøderække (som startede i forrige årsmødeperiode) og sluttede i denne, med et møde om angrebene på abortrettighederne. Her havde vi oplæg fra feminister i Mexico og USA, hvor man desværre oplever voldsomme angreb på kvinders ret til at bestemme over egen krop. Zoommøderne var åbne for alle medlemmer, uanset køn.
- I april afholdtes det årlige Kvinde+ seminar. Denne gang i en super fin hytte ved Stevns klint. Heldigvis springer medlemmer til med planlægning og der bydes ind med oplæg og praktisk hjælp. Tak for det. Forud for seminaret var vi ikke så optimistiske, da mange meddelte, at de ikke kunne deltage. Men vi endte med at have et super godt to-dags seminar, med nye medlemmer, spændende oplæg og debatter, spil og hyggeligt samvær.

På seminaret besluttede vi at tilpasse koordinationsgruppens opgaver til praksis. Dvs. at opgaven fremover er at sikre afholdelse af et årligt seminar, samt tilbyde digital sparring og støtte ifm. med større arrangementer i Enhedslisten. Medlemmer at netværket kan fortsat tage initiativ til aktiviteter og møder, men koordinationsgruppen er ikke forpligtet på dette.

I den forgangne periode, har Kvinde+ netværket gentagende gange henvendt sig til Kvindeudvalget for at koordinere arbejdet. Bl.a. henvendte vi os med en forespørgsel om at slå kvindeudvalgets årlige seminar sammen med vores. Da vi desværre ikke fik svar, blev vi så tidspresset, at vi måtte meddele kvindeudvalget, at vi gik videre med vores eget seminar.

Vi vil fortsat arbejde for, at Kvindeudvalget og Kvinde+ netværket samarbejder om aktiviteter.

I netværket kommunikere vi på Facebook og har ikke en mailliste. Vi finder det vigtigt, at medlemmer kan kommunikere frit med hinanden. Derudover har vi en kontaktperson, som man kan henvende sig til.

**Kammeratlig hilsen,
Enhedslistens Kvinde+ netværk**

KVINDEPOLITISK UDVALG

Beretning Kvindepolitisk Udvalg

Udvalget har fungeret stabilt omend på et lavere blus end sædvanligt.

Aktivitetsniveauet er i lighed med Enhedslisten generelt ikke som tidligere. Udvalget har – som andre udvalg i Listen – følt sig afkoblet fra beslutninger, der har med feminisme og ligestilling at gøre. Hvor kom f. eks. værnepligt for kvinder lige fra? Trods henvendelser om beslutning og proces kom der ikke noget svar.

Det er dog blevet bedre efter folketingsvalget, som heller ikke mange, der ellers er aktive, havde lyst til at engagere sig i. De lovforslag m. v. vi har afgivet hørings svar på, har vi modtaget fra Kvinderådet!

Det lykkedes endelig at få det to gange aflyste seminar afholdt her midt i marts. Vi havde et velbesøgt, givtigt seminar med partnervold (analyse, forebyggelse mv) og reproduktion (abortgrænser, kunstig befrugtning, rugemoderskab mv) som emner. Vi havde oplæg fra Nell Rasmussen (RUC), Rosa Lund (FT) og Majbrit Berlau fra Sex & Samfund. Deltagerne fra et bredt udsnit af DK gik opløftede hjem efter spændende og intense debatter. Udgifterne til seminaret var under 3.000 (til oplægsholdere) og 200, som deltagerne selv betalte (2 x frokost, morgenmad og aftensmad samt entre til Kunststudstilling).

Udvalget tager skarpt afstand fra, at det fremover kun er medlemmer af udvalgene, der kan modtage rejseresfusion og fra, at de 2000 kr. som udvalgene hidtil har haft at gøre godt med administrativt bortfalder. Hvordan skal vi rekruttere nye medlemmer? Og betale oplægsholders rejse/to flasker vin e. l.? Hertil kommer, at der heller ikke længere er et forum, hvor man kan se, hvad der forgår andre steder end i FT.

PALÆSTINAUDVALGET

Palæstinaudvalget 2022-23

Palæstinaudvalget er landsdækkende og holder 2 årlige møder af en dags varighed – som regel fysisk. Møderne holdes på skift i de byer / partiafdelinger der har aktivitet om Palæstina.

I den forgangne periode blev det ene halvårsmødet aflyst pga. Folketingsvalget.

Der er lokale Palæstina-grupper i Esbjerg, Århus, Odense, Roskilde og København, som gennemfører lokale aktiviteter. Desuden er der i Ø-Ringsted tæt samarbejde med herboende palæstinensere.

Udvalget hjælper gerne lokale Enhedslisteafdelinger med debatmøder og gadeaktiviteter.

I alt er 65 Enhedslistemedlemmer tilsluttet udvalgets netværk. De modtager referater, indkaldelser til møder og besked om relevante aktiviteter. Ca. 20 af dem deltager aktivt i Palæstinaarbejdet, resten bruger netværket til at være orienteret.

Vi laver et bredere nyhedsbrev (tidl. Nyt fra Borgen om Palæstina) med nyt om udviklingen i Israel og Palæstina, meddelelse om demonstrationer, debatmøder og andre aktiviteter. Ca. 100 personer udover Palæstinaudvalgets medlemmer modtager dette nyhedsbrev 6-7 gange om året.

Vi har haft møde med Rød-Grøn Ungdom, der har været i Palæstina. Her fortalte de om besøget og kontakt til unge på Vestbredden. Og vi drøftede samarbejde mellem Palæstinaudvalget og RGU. Vi vil gerne have samme kontakt til SUF.

Vi har en tæt kontakt til Enhedslistens Palæstina-projektgruppe under DIPD, der har gennemført der har gennemført projektarbejde med de tre palæstinensiske venstrepartiers (DFLP, FIDA og PPP), ungdomsorganisationer.

Vi har en tæt og frugtbar kontakt til Folketingsgruppens ordfører og rådgiver på området.

Vi har som udvalg gennemført konferencer med eksperter og politikere på FNs solidaritetsdag med palæstinenserne 29. november. I 2021 blev konferencen gennemført digitalt med ca. 50 deltagere.

I 2022 blev den gennemført fysisk. Ca. 200 deltog i konferencen, der blev gennemført på Christiansborg, incl. ca. 25, der benyttede sig af livestreamingen. Konferencen blev finansieret med hjælp fra Den Almennyttige Fond af 15. september 1968, 1. maj Fonden og Folketingsgruppen.

Palæstinaudvalget har genoptaget arbejdet med at reformulere partiets Palæstina-politik, så den overvejende kommer til at fokusere på palæstinenserne rettigheder, og i mindre omfang 2-stats kravet, der forekommer mere og mere urealistisk. Dette arbejde forventes afsluttet i løbet af 2023.

Tilmelding til udvalget og Nyhedsbrevet: christian.juhl@outlook.dk eller tlf./SMS 53705098

POLITISK ØKONOMISK UDVALG

Enhedslistens Politisk Økonomisk Udvalg. Beretning og forslag til prioriterede arbejdsopgaver 2023-24.

Beretning for Politisk Økonomisk Udvalg 2022-2023.

Politisk Økonomisk Udvalg har 102 medlemmer rundt om i landet

Udvalgets koordinationsudvalg har afholdt zoom-møder den første onsdag i hver måned med undtagelse af juli med henblik på at planlægge udvalgets arbejde og koordinere aktiviteterne.

Beretning vedrørende vedtagne prioriterede opgaver 2022-2023:

Udvalget vil fortsat arbejde med debat- og oplysningsvirksomhed i forhold til Enhedslisten som en bredere offentlighed.

Beretning: Udvalget har medvirket i afholdelsen af fire offentlige møder og en studiekreds, et medlem har holdt oplæg på Enhedslistens sommerlejr og på en konference afholdt af Fagligt landsudvalg. Endvidere er der med udgangspunkt i udvalgets arbejde blevet udgivet en debatbog: Er nordisk socialisme farbarvej? – Diskussion af Pelle Dragsteds "Nordisk socialisme". Der er bragt to artikler i Solidaritet.dk om inflation med henblik på at inddrage spørgsmålet i overenskomstkampen. Se endvidere nedenfor om møder, oplæg i andre fora, bøger og artikler.

Udvalget vil fortsat arbejde med reformforslag og andre former for inputs til det parlamentariske arbejde.

Beretning: Peter Plesner (ansat på Christiansborg) har løbende og på udmærket vis orienteret udvalgets koordinationsudvalg om folketingsgruppens arbejde inden for udvalgets område. Udvalget indsendte et samlet input til FU og HB med forslag til temaer, der kunne tages op i folketingsvalgkampen. Udvalget har ikke indtryk af, at der kom noget ud af henvendelsen. Udvalgsmedlemmer har i processen haft lejlighed til at kommentere Folketingssekretariatets arbejde med rapporten: "OK 23 – der er råd til en god overenskomst". Se endvidere punkt 13 vedrørende inflation. En arbejdsgruppe har arbejdet med "den blå regnemaskine" og en anden med konkrete reformudspil under overskriften: "En socialistisk reformpolitik, der bryder med kapitalismen – om det socialistiske perspektiv i en demokratisk, rød og grøn omstillingspolitik".

Samarbejdsprojekter med Folketingsgruppen.

Sandsynlige centrale valgkampstemaer. Dvs, at arbejdet er rettet mod hele Folketingsgruppen og ikke specielt mod Rune Lund/Økonomiteamet:

1. **Klimaøkonomi.** Økonomien i, hvordan vi når målet om en 70 pct. reduktion af drivhusgasserne i 2030. CO2-skatten er ét element. Beskatningen kan ske på produktionssiden, men hæmmer eksport og fremmer import. Beskatningen kan også lægges på forbrugssiden. CO2-beskatningen må ikke fremme den økonomiske ulighed, og der bør sondres mellem beskatning af et rimeligt basisforbrug/basisproduktion og luksusforbrug/luksusproduktion. Finansiering af klimainvesteringer. (PØU-tovholder: Flemming Bjerke og koo) **Beretning:** Der er i samarbejde med Miljøpolitisk Udvalg blevet afholdt et udvalgs møde om emnet (se møder). Der samles op på forslag til prioriteringer.
2. **Økonomisk ulighed.** Økonomisk ulighed handler bl.a. om ulighed skabt af forringelser af overførselsindkomster, ulighed i pensionsopsparing, ejerforhold på boligmarkedet, samt skattepolitik og tilskudspolitik i det hele taget. Mulighed for kobling til sundhedspolitik (herunder private sundhedsforsikringer), klimapolitik (bl.a. kompensation for CO2-afgifter) og boligpolitik (PØU-tovholder: Katarina Held. Endvidere Jørgen Colding Jørgensen. Forsøger at inddrage Jonas Gielfeldt og Trine Pertou Mach. **Beretning:** Der er blevet arbejdet med at arrangere et landsdækkende seminar med økonomisk ulighed som tema d. 1. oktober i Kolding. Det blev aflyst som følge af valgtruslen.
3. **Udlændingepolitik.** Er diskrimination og racisme dårlig for økonomien? Udlændinge og nydanskere beskæftigelse og uddannelse bl.a. på baggrund af Hans Lassens forskning (ph.d). Økonomiske betragtninger over arbejdskraft uden "barndomsudgifter". Braindrain af Syd- og Østeuropa og Det Globale Syd som problemstilling. (PØU-tovholder: Ingen) **Beretning:** Der er ikke blevet arbejdet med temaet.
4. **Sundhedspolitik.** Offentlige medicinske patenter og vaccineproduktion. (PØU-tovholder: Søren Kolstrup. Mulighed for kobling til klima- (mobilitet og rødt kød) og ulighedsdagsorden. **Beretning:** En undergruppe i PØU har udarbejdet udspil/beslutningsforslag til en offentlig vaccineproduktion i fælles eje samt forslag om forskningsresultater i offentlig eje. Undergruppen har bestået af Flemming Bjerke, Per Bregengaard, Søren Klostergaard, Søren Kolstrup, Lars Mogensen i samarbejde med Liv Hansson og Peder Hvelplund (MF).

Folketingsgruppens prioriterede opfølgninger. Dvs. specifikt rettet mod Rune Lund/Økonomiteamet

5. **Den blå regnemaskine og økonomiske modeller.** Et kritisk blik på Finansministeriets nye MAKRO-regnemodel, hvilket kan indebære a) fokus på manglende inddragelse af klimabelastning, b) undersøgelser af, hvordan den nye model adskiller sig fra eksisterende modeller ift. at skønne over økonomiske virkninger af konkrete politik-tiltag og c) en gennemgang af litteratur, der er udkommet siden Den politiske regnemaskine-rapport af 2018 med henblik på at ajourføre vores kritik af regnemodellernes antagelser om fx kapitalflugt, effekter af topskattesænkninger m.v. Et sideaspekt i dette arbejde er spørgsmålet om ansvarlighed økonomisk politik, se også nedenfor. (PØU-tovholdere: Søren Klostergaard og Flemming Bjerke) **Beretning:** En arbejdsgruppe på 6 personer arbejder med emnet. Der er blevet afholdt flere undergruppemøder. Projektet er blevet fremlagt og diskuteret på et særligt medlemsmøde med inviterede gæster (se møder). Udvalgsmedlemmer har deltaget i et seminar på Christiansborg arrangeret af Københavns Universitet, hvor grønt BNP-regnskab og grøn regnemaskine blev præsenteret. Man stiler mod at færdiggøre arbejdet, der fremlægges i en bog til efteråret. Der er afviklet et medlemsmøde i PØU med invitation til Miljøudvalget om grønne regnemodel (se møder)
6. **Den finansielle sektor med særlig fokus på offentlige banktilbud.** Videreudvikling af: "Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en eller flere modeller for en udvikling af det offentliges banktilbud" med henblik på fremsættelse af et beslutningsforslag, når lejligheden byder sig (PØU-tovholdere: Søren Kolstrup og Per Bregengaard og Lasse Skou Lindstad. **Beretning:** Der foreligger et ældre forslag, som der arbejdes med. Forslaget indgår i arbejdet med punkt 10 vedrørende socialistisk reformpolitik.

7. **Lovgivning vedrørende kooperativer.** *Opfølgning på resultaterne af arbejdet fra den nedsatte ekspertgruppe, der skal undersøge forholdene for demokratiske virksomheder, beslutning i forbindelse med finanslov for 2021 (PØU-tovholdere: Søren Kolstrup og Per Bregengaard). Søren rykker Folketingssekretariatet. Beretning: Der foreligger et forslag, som der arbejdes med. Forslaget indgår i arbejdet med punkt 10 vedrørende socialistisk reformpolitik.*

Øvrige arbejdsområder:

8. **Transportøkonomi** – bl.a. i forhold til motorvejsprojekterne. I det omfang, at arbejdet kræver koordinering med Folketingsgruppen, sker dette via Folketingsgruppens grønne kontor (Margit Kjeldgaard, Pelle Andersen-Harild, gruppe i Miljøudvalget og Noah). Herunder: **Infrastruktur- og anlægsprojekter, som gældsmaskiner – broerne, metro og Lynetteholmen** (PØU, Per Henriksen? – ikke medlem, men har deltaget i PØU-arbejde) Beretning: Der er ikke arbejdet med emnet i udvalgets regi.
9. **Ansvarlig økonomisk politik.** Ligevægt på de offentlige budgetter? (hvor skal pengene komme fra?) Betalingsbalanceoverskud. Beskæftigelsen af de marginaliserede og diskriminerede. (PØU-tovholdere: Søren Klostergaard og Flemming Bjerke – indgår i den blå regnemaskine) Beretning: Se under punkt 5 vedrørende den blå regnemaskine. Endvidere har emnet berøring med punkt 13 vedrørende inflation
10. **Det socialistiske og magtforandrende perspektiv.** *Opfølgning på reformdebatten i relation til Nordisk Socialisme. En helhed med konkrete nedslag bl.a. arbejder/ansattekontrol fra neden (PØU-tovholdere: Søren Kolstrup og Per Bregengaard) Beretning: Der er udgivet en debatbog om Pelle Dragsteds Nordisk Socialisme, afholdt studiekreds og oplæg med bogen som udgangspunkt (se nedenfor). Arbejdsgruppen arbejder med emnet under overskriften: "En socialistisk reformpolitik, der bryder med kapitalismen – om det socialistiske perspektiv i en demokratisk, rød og grøn omstillingspolitik". Der er afholdt et medlemsmøde om arbejdet (se nedenfor). Der foreligger pt. et udkast til en indledende del, der redegør for grundlaget for en socialistisk reformpolitik. Endvidere arbejdes der med en række konkrete reformforslag bl.a. om erhvervsdrivende fonde, se også punkt 6 og 7.*
11. **De økonomiske sanktioner mod Rusland: Hvad gør man? Og hvordan virker det i Rusland og i forhold til resten af verden** (tovholder: Mogens Hansen og Søren Klostergaard). Forsøger at inddrage Karen Helveg Petersen. Beretning: Der er blevet afholdt et medlemsmøde (se møder)
12. **Forsvarsudgifterne** (tovholder: Mogens Hansen) Beretning: Emnet er kort drøftet i koordinationsudvalget.
13. **Andre emner kan komme på tale i løbet af året. I løbet af året blev Inflation sat på dagsordenen** Beretning: Der er blevet skrevet to artikler, som er publiceret på Solidaritet.dk. Der er med udgangspunkt i disse holdt oplæg på en konference arrangeret af Fagligt Landsudvalg (se nedenfor): Endvidere har udvalgsmedlemmer været involveret i arbejdet med rapporten: "OK 23 – der er råd til en god overenskomst" (se ovenfor).
14. **Endvidere er erhvervsdrivende fonde blevet sat på dagsordenen** Beretning: Der er blevet udarbejdet skitse til en radikal ny lovgivning vedr. erhvervsdrivende fonde med krav om demokratisering og skærpet beskatning af fondene samt en forsknings- og kulturstøtte uden bindende klausuler. Gruppen har haft et møde med én stærk ressourceperson Heine Andersen. Gruppen har rettet henvendelse til relevante ordførere: Pelle Dragsted, Victoria Velasquez og Trine P. Mach inden for emnet. Gruppen består af Per Bregengaard, Søren Klostergaard, Søren Kolstrup, Tage Vestergaard

Afholdte møder:

d. 5. marts. **Generalforsamling.** Beretning og årsplan blev vedtaget. Ligeledes blev et nyt kommissorium for udvalget vedtaget (og siden godkendt af Enhedslistens forretningsudvalg). Følgende blev valgt til koordinationsudvalget: Katarina Held (kontaktperson), Søren Klostergaard, Søren Kolstrup, Mogens Hansen, Flemming Bjerke, Per Bregengaard, Peter Plesner (folketingssekretariatet), Margit Kjeldgaard (udtrådt og siden afdøet ved døden).

Oplæg om **økonomiske uligheder på globalt og nationalt plan, og hvordan det går med forståelsesparets proklamationer.** Oplægsholder: Jonas Kylov Gielfeldt (IBIS, tidligere økonomisk rådgiver for Enhedslisten).

(12 deltagere)

d. 10. marts. **Bogreception: Er nordisk socialisme farbar vej? – Diskussion af Pelle Dragsteds "Nordisk socialisme"**. Oplæg ved forfatteren Per Bregengaard, kommentar fra Pelle Dragsted. Offentligt arrangement i samarbejde med Solidaritet og Enhedslistens Nørrebro-afdelinger. (ca. 50 deltagere)

d. 16. marts, 23. marts, 30. marts og 6. april. **Studiekreds: Er Nordisk Socialisme farbar vej?** Offentlig studiekreds. Studiekredsleder: Per Bregengaard. I samarbejde med Solidaritet og Enhedslistens Nørrebroafdelinger. (ca. 12 deltagere)

d. 2. maj. **Sanktioner og økonomi – virker sanktionerne over for Rusland?** Oplæg Søren Klostergaard om sanktionerne over for Rusland. Ivan Breinholt om de internationale økonomiske perspektiver vedr. valuta og lån. Medlemsmøde med invitation til Internationalt Udvalg. (14 fysiske deltagere og 13 på zoom)

d. 20. juni. **En socialistisk reformpolitik og fem bud på systemoverskridende reformer.** Medlemsmøde, gæster velkomne, Oplæg ved arbejdsgruppen: Per Bregengaard og Søren Kolstrup. (11 fysiske deltagere og 7 på zoom)

d. 6. september. **Hvornår og hvorfor nyliberalismen slog igennem i 1990'erne i Danmark.** Oplæg ved Søren Kolstrup på baggrund af sit nylig udgivne værk: "Forandringens årti. Mellem velfærd og nyliberalisme". Offentligt møde. (16 fysiske deltagere og 10 på zoom)

d. 7. september. **Økonomernes magt; Spændetrøje for folkestyret eller sund fornuft?** Oplæg ved Ludvig Goldsmidt. Opponent: Jeppe Druedahl. Offentligt møde i samarbejde med Enhedslistens Nørrebroafdelinger (26 fysiske deltagere og 7 på zoom)

d. 3. oktober. **Økonomisk katastrofe? Inflationen galoperer, reallønnen falder og superprofitterne stiger. Hvad er Enhedslistens politik?** Oplæg ved Pelle Dragsted og faglig kommentar ved Louis Jacobsen, begge folketingskandidater. Offentligt møde i samarbejde med Enhedslistens Nørrebroafdelinger. (27 fysiske deltagere og 12 på zoom).

d. 14. november. **En ny "politisk regnemaskine" er på vej.** Debatmøde om makroøkonomiske modeller – finansministeriets regnemodeller. Oplæg ved medlemmer af arbejdsgruppen. Et mere snævert fagligt møde inkl. inviterede udefra for deltagere med ideer og synspunkter vedrørende emnet. (11 fysiske deltagere og 7 på zoom)

d. 12. december. **Guld og gløgg.** Oplæg ved Jørgen Colding-Jørgensen, der præsenterede Anwar Shaikhs "golden price" indikator. Medlemsmøde, gæster velkomne (11 fysiske deltagere, 3 på zoom)

d. 30. januar. **Debat om Enhedslistens klimaudspil.** I samarbejde med Miljøpolitisk Udvalg. Oplægsholdere: Mai Villadsen, Enhedslistens klimaordfører og politisk ordfører og Kirsten Halsnæs, professor ved DTU og bidragsyder til IPCC's seneste rapport. Medlemsmøde i samarbejde med Miljøpolitisk Udvalg (27 fysiske deltagere, 14 på zoom)

d. 7. marts. **Opstart af en arbejdsgruppe om digitalisering.** Ansvarlig: Katarina Held (xx deltagere, xx på zoom)

d. 13. marts. **Grønne regnemodeller.** I samarbejde med Miljøpolitisk Udvalg. Oplægsholder: Mogens Hansen. (xx fysiske deltagere, xx på zoom)

Videoer på hjemmesiden: <https://politisk-oekonomisk.enhedslisten.dk/>

Vi har i perioden optaget vores oplægsholdere inkl. powerpoints og lagt videoerne på vores hjemmeside. Gennem det seneste år (ultimo januar) har 3.556 besøgende aflagt hjemmesiden godt 12.235 besøg.

Afholdte oplæg i andre fora:

257. Enhedslisten sommerlejr: **Er nordisk socialisme en farbar vej – ny bog der stiller spørgsmålstegn til Pelle Dragsteds bog.** Oplæg ved Per Bregengaard.

109. Konference i Enhedslistens Fagligt Lands Udvalg: **Inflation med henblik på de kommende overenskomstforhandlinger.** Oplæg ved Per Bregengaard.

Bøger og artikler med udgangspunkt i arbejdet i Politisk Økonomisk Udvalg:

Per Bregengaard: **Er nordisk socialisme farbarvej? – Diskussion af Pelle Dragsteds "Nordisk socialisme".** Forlaget Solidaritet 2022

Per Bregengaard: "Inflationen galoperer, reallønnen falder og superprofitterne stiger". Netmediet Solidaritet.dk d. 3.10.

Per Bregengaard: "Inflation kræver mere i løn og bedre velfærd". Netmediet Solidaritet.dk d. 30.10.

Prioriterede arbejdsopgaver for Politisk Økonomisk Udvalg 2022– 2023

Udvalget vil fortsat arbejde med debat- og oplysningsvirksomhed i forhold til Enhedslisten som en bredere offentlighed. Udvalget vil fortsat arbejde med reformforslag og andre former for inputs til det parlamentariske arbejde. Der er ingen adskillelse af de to aspekter i udvalgets arbejde.

Nyere økonomiske teorier fra venstrekeynesianisme til marxisme f.eks. Andreas Malm (Lunds Universitet) (tovholder Flemming Bjerke)

Klimækonomi. Økonomien i, hvordan vi når målet om en 70 pct. reduktion af drivhusgasserne i 2030. CO₂-skatten er ét element. Beskatningen kan ske på produktionssiden, men hæmmer eksport og fremmer import. Beskatningen kan også lægges på forbrugssiden. CO₂-beskatningen må ikke fremme den økonomiske ulighed, og der bør sondres mellem beskatning af et rimeligt basisforbrug/basisproduktion og luksusforbrug/luksusproduktion. Finansiering af klimainvesteringer. (tovholder: Flemming Bjerke)

Økonomisk ulighed. Økonomisk ulighed handler bl.a. om ulighed skabt af forringelser af overførselsindkomster, ulighed i pensionsopsparing, ejerforhold på boligmarkedet, samt skattepolitik og tilskuds politik i det hele taget. Mulighed for kobling til sundhedspolitik (herunder private sundhedsforsikringer), klimapolitik (bl.a. kompensation for CO₂-afgifter) og boligpolitik (tovholder: Katarina Held. Endvidere Jørgen Colding Jørgensen.)

Inflation. (tovholder: Per Bregengaard)

International økonomi, herunder økonomiske sanktioner mod Rusland og Kina (tovholdere: Søren Klostergaard og Mogens Hansen)

Forsvarsudgifterne (tovholder: Mogens Hansen)

Den blå og grønne regnemaskine og økonomiske modeller. Et kritisk blik på Finansministeriets nye MAKRO-regnemodel. Arbejdet færdiggøres senest til efteråret og fremlægges i en bog. (tovholdere: Søren Klostergaard og Flemming Bjerke)

En socialistisk reformpolitik, der bryder med kapitalismen – det socialistiske perspektiv i en demokratisk, rød og grøn omstillingspolitik (tovholdere: Søren Kolstrup og Per Bregengaard)

Arbejdet med bl.a. følgende reformer indgår i arbejdsgruppens arbejde:

Den finansielle sektor med særlig fokus på offentlige banktilbud. Videreudvikling af: "Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en eller flere modeller for en udvikling af det offentliges banktilbud" med henblik på fremsættelse af et beslutningsforslag, når lejligheden byder sig (PØU- tovholdere: Søren Kolstrup og Per Bregengaard)

Lovgivning vedrørende kooperativer og demokratisk, rød og grøn mærkning. Bl.a. opfølgning på resultaterne af arbejdet fra den nedsatte ekspertgruppe, der skal undersøge forholdene for demokratiske virksomheder, beslutning i forbindelse med finanslov for 2021.

Offentlige medicinske patenter og vaccineproduktion. Erhvervsdrivende fonde.

Andre emner kan komme på tale i løbet af året.

SUPPLERENDE FORSLAG

Valg af koordinationsgruppe og kontaktperson:

Følgende har givet tilsagn om at stille op til koordinationsgruppen: Katarina Held: besked@katarinaheld.dk, Peter Plesner (Folketingsgruppens økonomi-team): peter.plesner@ft.dk, Søren Kolstrup: kolstrup47@gmail.com, Mogens Hansen: mogenshansen052@gmail.com, Flemming Bjerke: flem@Bjerke.dk, Søren Klostergaard: sorenklostergaard@yahoo.com, Per Bregengaard: per@bregengaard.dk

Kontaktperson: Katarina Held

Møderne i koordinationsgruppen er åbent for alle. Link og tidspunkt står i de udsendte referater.

SENIOR- OG ÆLDREPOLITISK UDVALG

Beretning fra Senior- og Ældrepolitisk udvalg (SÆPU) for 2022/2023

16. april 2023.

SÆPU er nu en fast kerne på 10 – 12 medlemmer i koordinationsgruppen og 35 på maillisten.

Aktiviteter

Året er især gået med at få ældrepolitik på Enhedslistens dagsorden:

Vi havde stillet et forslag til årsmødet 2022 med 7 nedslagspunkter i en ældrepolitik, men det blev desværre ikke behandlet. I stedet lavede SÆPU en lille aktion ved indgangen og delte vores pjese "En værdigt ældreliv" ud til de delegerede. Den blev vel modtaget

HB skulle i stedet have diskuteret ældrepolitik i starten af 2023, men pga. valget blev der ikke tid til det. I stedet fik vi foretræde på et FU-møde, uden at der dog kom noget ud af det. Vi fik dog efterfølgende bevilget penge til opdatering og genoptryk af "Et værdigt ældreliv", som udkommer i april 2023.

Vi udgav en løbeseddel op til valget i 2022: "Giv plads til de gamle", som vi fik bevilget af FU og uddelte i 3000 eks.

Under valgkampen var det klart, at ældrepolitikken ikke har nogen åbenlys plads i Enhedslistens politik. Der mangler viden og ønske om at prioritere området. På trods af, at uligheden for ældre i Danmark er voldsom og stærkt stigende og dermed et oplagt politikområde for Enhedslisten. Til valgkampledelsen udfærdigede vi en "politisk opsang": Hvad vil partilederne gøre ved problemerne for ældre. Vi ved dog ikke, om den blev brugt til noget.

Vi havde igen en vellykket workshop på sommerlejren, hvor der bl.a. blev skrevet en udtalelse.

Desuden var vi repræsenteret på REKOKO, konference for regional- og kommunalrødder, i februar 2023.

I januar 2023 holdt vi landsmøde i Odense. Det var særdeles velbesøgt (ca. 45 deltagere) og der blev bl.a. arbejdet med trafik og boliger, kultur (længst muligt i eget liv), digitalisering og sundhed.

Til årsmødet 2023 har vi igen fremsat forslag om aktuell ældrepolitik, og vi har været initiativtagere til et forslag om udvalgenes arbejde og brug af medlemmers ressourcer.

Desuden har vi lavet en henvendelse til HB om, at vi ønsker landskontoret bevaret i Studiestræde og ikke på Christiansborg.

Samarbejdet med EL's ældreordfører

Vi har haft et udmærket samarbejde med EL's ældreordfører Jakob Sølvhøj. Han var medvirkende til, at der blev afsat **500 mio.** kr. til værdig ældrepleje på finansloven 2022-2025. 125 mio. årligt, hvoraf 38,2 mio. kunne bruges til bestyrelser på kommunale plejehjem, en af vores mærkesager. Som mange andre gode initiativer er dette forsvundet efter valget og dannelse af den nye centrum-højre-regering. Vi vil følge op på dette og få fremsat / forhandlet forslaget igen.

Vi har også diskuteret udarbejdelse af et decideret senior- og ældrepolitisk program med Jakob Sølvhøj, og vi havde sammen en række input, **som strækker sig over flere ordførerskaber:**

- Bedre folkepension – stop for uligheden.
- Lighed i sundhed og levevilkår
- Bedre afslutning på arbejdslivet
- Ældres demokratiske indflydelse, herunder om digitalisering er en hindring for ældre.
- Flere ældre over 60 år i Folketinget (i dag kun 16 ud af 179 – en nedgang fra 24)
- Tandsundhed / gratis tandpleje
- Ordentlig offentlig transport – gratis for pensionister
- Boligpolitik (seniorboliger, og flere seniorbofællesskaber og fx ret til byt af boliger)
- Bestyrelser på plejehjem med omsorgsfuld ældrepleje
- Ret til en værdig død

Arbejdet med en ældrepolitik er også gået i stå med udskrivelse af valget og tilbagegangen af vores repræsentation i Folketinget. Men vi er så småt ved at gå i gang igen.

Vi har startet et samarbejde med vores nye ældrepolitiske ordfører Peder Hvelplund, som bl.a. deltog på zoom på vores landsmøde. SÆPU tilstræber at holde fire møder årligt med den ældrepolitiske ordfører, et er afholdt og et nyt er aftalt.

Desværre er der ikke længere sekretariatsbistand på ældreområdet, men vi har aftalt med den tidligere sundheds-, ældre- og handicappolitisk rådgiver, at SÆPU høres i forbindelse med lovinitiativer m.m. Vi håber, at ældrepolitik kan blive anset for så vigtig, at EL igen kan få en rådgiver på Christiansborg.

Udpluk af emner, vi har arbejdet med:

A. Bestyrelser på plejehjem

Der bør indføres bestyrelser på alle kommunale plejehjem (ikke plejehjemsråd), hvor beboerne og de pårørende har direkte mulighed for at gå i dialog med ledelse, ansatte og driftsherren / kommunen. Bestyrelsen skal fastsætte principper for plejehjemmets virksomhed og have indflydelse på dele af budgettet, ligesom på folkeskoleområdet, der er beskrevet i Folkeskoleloven.

B. Gratis tandlæge og - pleje

Muren er slået ind med gratis tandpleje til unge – nu skal vi videre!

C. Digitalisering – menneske før systemet

Nogle ældre har svært ved at håndtere den stigende digitalisering. Både på smartphones (apps) og computere. Tab af færdigheder som syn og følesans som gør bl.a. at ældre kan få problemer, også med mobil. Desuden er der alle dem der ikke vil have med IT at gøre.

Det er et stort demokratisk problem, som også vedrører andre aldersgrupper.

Der skal sikres analoge muligheder og bevarelse af kontanter

D. Folkepensionen

Efter at folkepensionen ikke mere skal betale til sats puljemidler (0,3%), skal det tabte indhentes og den skal fuldt ud følge med lønudviklingen.

ATP er et vigtigt supplement til folkepensionen og skal bevares og helst udbygges.

E. Regeringsgrundlaget

Afvikling af velfærdssamfundet er startet på ældreområdet. Det bliver et fokuspunkt for vores arbejde i den kommende tid.

Aftalen vil også øge uligheden, idet omkring 50.000 færre folkepensionister modregnes i deres pension. Det gælder af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg. Det favoriserer de raske med lang uddannelse, som er i stand til at arbejde længere.

Vi er en guldgrube!

Det er mere end nogen sinde vigtigt, at ældrepolitikken bliver meget mere synlig i Enhedslistens arbejde. Vi opfordrer alle afdelinger til at sætte en ældrepolitisk dagsordenen, bl.a. fordi Enhedslisten har mange medlemmer i alderen +60; 2.500 medlemmer over 60 år og 1250 medlemmer over 70 år. Her er en guldgrube af erfaringer og viden om næsten alt muligt i samfundet. Vi vil gerne inspirere til, at man i afdelingerne tager det som udgangspunkt i arbejdet med ældrepolitikken. Og alle relevante udvalg opfordres til at indtænke senior-/ ældrepolitik i arbejdet, bl.a. bolig, sundhed, faglig transport.

Vi er altid åbne for nye medlemmer og vil gerne tilknytte dem, der sidder i ældreråd. Her kan vi være en baggrundsgruppe.

Næste møde i SÆPU er den 17. maj. Vi arbejder på at man fremover kan deltage på zoom.

Vores næste møde med Peder Hvelplund er den 8. juni 2023.

Enhedslistens ældrepolitik kan læses på SÆPUs hjemmeside: aldre.enhedslisten.dk

Kontaktperson Torben Conrad, 28 75 74 79 eller torben.conrad@gmail.com

SOCIALPOLITISK UDVALG

Beretning fra socialpolitik udvalg 2022-2023

Nogle gange er det som tiden står stille. Lovmøllen arbejder langsomt, når det gælder at få skabt anstændige levevilkår for nogle af samfundets sårbare og udsatte grupper.

Det er først her i april 2023, at Børnenes Lov er kommet til førstebehandling i Folketinget. Og så kommer der til at gå en rum tid, før loven er implementeret i kommunerne. Der vil fortsat være brug for at holde et skarpt øje med

- Opgør med børnefattigdom
- Styrkelse af det forebyggende arbejde med tværfaglige indsatser
- Bedre rammer for tidlig indsats og bedre og mere opbakning til familier, der har behov for støtte
- De retssikkerhedsmæssige problemer, der knytter sig til anbringelsesprocessen.

Udvalget stod for en status på arbejdet på Rekoko: Børnene Først – Barnets Lov? Hvad sker der nu? Hvordan skal arbejdet organiseres i kommunerne?

Når det gælder en reform af **kontanthjælpssystemet**, så ser det ud til at være fast arbejde at kæmpe for, at kontanthjælpen skal gives efter behov og ikke efterlade familier i fattigdom.

225 timers reglen blev ikke afskaffet, og kontanthjælpsloftet blev omdøbt til en kontanthjælpstrappe. Man sætter ølse for, man sætter ølse bag, pølsen beholder dog sin dårlige smag. Det diabolske dilemma: Der skal være en klar økonomisk gevinst ved at gå fra kontanthjælp til arbejde. **Men** det skal samtidig være sådan at man kan opretholde en rimelig levestandard, mens man er på kontanthjælp.

Socialpolitisk Udvalg har fortsat et rigtig godt samarbejde med arbejdsløshedsnetværket, vi har i fællesskab afholdt webinar, seminar og workshop på Rekoko.

Jobcentrene er for alvor kommet på mediernes dagsorden. De mange skrækhistorier om borgere, der har fået det endnu dårligere af at komme i jobcentret, har virket. Alle er enige om, at noget må der ske, men spørgsmålet er hvad. Skal jobcentrene nedlægges, opdeles, have et nyt navn?

Noget af det, vi allerede nu er enige om, er, at det ikke kun handler om at ændre strukturen, men også om at sikre borgernes rettigheder og muligheder i systemet. Som noget af det første har vi kigget på, hvordan det kan blive lettere at få en uddannelse, mens man er ledig, sygemeldt eller har særlige behov, der skal tages hensyn til. Det satte vi til debat på webinarret Enhedslistens medspil og modspil til jobcentrene.

På seminaret drøftede vi især, hvad det betyder, når ledige skal have en værdig sagsbehandling. Så langt, så godt. Men hvordan arbejder jobcentrene med kravet i virkeligheden? Hvad forstår de ved "værdighed"? Hvad forstår vi selv ved "værdighed"? Hvordan kan vi som medlemmer af beskæftigelsesudvalgene eller aktive i kommunen sørge for at få sat handling bag ord, så borgerne faktisk bliver mødt med værdighed i jobcentrene? Og hvordan kan det overhovedet lade sig gøre med den nuværende restriktive lovgivning?

I socialpolitisk udvalg savner vi **Rød+Grøn**, hvor udvalget løbende har kunnet bidrage med artikler om aktuelle socialpolitiske spørgsmål. Vi støtter derfor både, at Rød+Grøn relanceres og at der skabes bedre rammer for udvalgenes samarbejde.

Der er stadig brug for **Tænk tanken Socius**. Med den nuværende regerings politiske udspil ser vi en tendens til at socialpolitikens formål bliver reduceret til udelukkende at skulle bidrage til at normalisere tilværelsen for de allerdårligst stillede mennesker. Det er selvfølgelig en vigtig socialpolitisk indsats at bistå med at bringe mennesker, der er ekskluderet af samfundet pga. af alvorlig udsathed, på fode igen.

Det er imidlertid en betydelig indskrænkning af den hidtidige opfattelse af at socialpolitikken langt bredere formål, der bl.a. omfatter at forsørge mennesker, der ikke kan klare sig selv, at revalidere mennesker med tab af arbejdsevne med henblik på selvforsørgelse, at forebygge sociale problemer og øge trivsel. Socius har været aktive i den offentlige debat, særligt om fattigdom. Der har på den baggrund både været kronikker og debatindlæg i forskellige dagblade.

Socialpolitisk Udvalg holdt generalforsamling onsdag d. 26. oktober kl. 19-21 i Studiestræde 24,1. Søren Kolstrup behandlede følgende temaer:

1. I midten af 1990'erne oplevede man en opbrudstid. Socialpolitikken fik tilført nye perspektiver: Tordnende populære orlovsordninger så dagens lys, der blev eksperimenteret med en solidarisk fordeling af arbejdet, senere søsatte man forsøg med en udvidet omsorgsmodel.
2. På den lange bane var det imidlertid aktiveringsprincippet, noget for noget princippet, frit valg og den såkaldt effektive stat/mere for desamme penge (kaldet nyliberalisme), der blev historiens FORELØBIGE vinder.
3. Hvorfor velfærdsstaten kom til at udvikle sig på nyliberale præmisser.

Jonathan Simmel gav et bud på aktuelle temaer i valgkampen.

Desværre var fremmødet ikke stort og der var kludder med Zoom-forbindelsen. Så vi indkalder snarest til en ny generalforsamling.

Organisatorisk

Socialpolitisk Udvalg har 50 medlemmer.

På sidste års generalforsamling valgtes følgende til arbejdsgruppen:

Ingelise Bech Hansen, Bushra Bashir Ali, Helene Forsberg, Karian Kaki, Bente Møller, Lole Møller, Dorte Olsen, Christine Sarka og Kim Tverskov.

Desværre blev mange af bestyrelsesmedlemmer optaget af opgaver andre steder.

VEDTÆGTSNÆVNET

Beretning fra vedtægtsnævnet 2022-2023

Medlemmer: Stine Brix, Sigurd Lyk, Ingelise Bech Hansen.

Opgaver:

Vedtægtsnævnet er ansvarligt for fortolkning af landsorganisationens vedtægter. Det har ikke kompetence til at fortolke afdelingernes og de regionale strukturers vedtægter og procedurer, ud over hvor bestemmelser i disse handler om forhold, som også er behandlet i landsorganisationens vedtægter.

Fortolkning af vedtægterne i perioden:

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort, at Hovedbestyrelsen ikke har mulighed for at ændre på kandidatlistene som årsmødet har sendt til urafstemning. Vi har i samme ombæring afgjort, at det ikke er muligt at rykke rundt på kandidater, som årsmødet og urafstemningen har indplaceret på kandidatlisten, uden disse kandidaters samtykke. (vedtægternes §§ 11 stk. 2 og 11 stk. 3)

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort, at vedtægternes bestemmelse om ret til deltagelse og stemmeafgivning gennem en elektronisk kommunikationskanal ikke hindrer, at der fastsættes en deadline for, hvornår ønsket om elektronisk deltagelse og stemmeafgivelse senest skal være oplyst til partiet. (Vedtægternes § 21)

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort, at Enhedslistens vedtægter forudsætter, at der skal anvendes partiliste, i de kredse som indgår i urafstemningen. Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget afgjort, at Bornholms Storkreds som udgangspunkt ligeledes er forpligtiget til at opstille på partiliste. Vi har dog afgjort, at Storkredsen i tilfælde hvor der er ønske om at opstille mere end 2 kandidater, har mulighed for at opstille sideordnet, da dette ikke kan lade sig gøre ved anvendelse af kredsvis opstilling på partiliste. (Vedtægternes § 11 stk. 4)

Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget afgjort, hvem der skal udtræde af hovedbestyrelsen i tilfælde af stemmelighed ved årsmødet mellem to HB-medlemmer, der i en HB-periode vælges samtidig til Folketinget og derfor omfattes af ansattekvoten, når dette resulterer i, at mere end 3 HB-medlemmer omfattes af kvoten. Vi afgjorde, at beslutningen om hvem der udtræder i dette tilfælde måtte træffes ved lodtrækning. (vedtægternes § 9 stk. 3)

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort, at kommunale fuldtidspolitikere ikke er omfattet af hovedbestyrelsens ansattekvote, da de ikke fremgår af bestemmelsen i vedtægterne, og at det fremgår klart og tydeligt af den skriftlige begrundelse fra forslaget om nedsættelsen af kvoten fra 5 til 3, at kommunale fuldtidspolitikere ikke længere skulle være omfattet af kvoten. (vedtægternes § 9 stk. 3)

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort at vedtægternes bestemmelser om fortrolighed ikke hindrer, at dokumenter kan offentliggøres i redigeret form, hvis dette er nødvendigt for, at bilaget ikke længere skal være omfattet af fortrolighed. Vi har i samme ombæring afklaret, at hovedbestyrelsen er forpligtiget til at ophæve fortroligheden i sin helhed, når forhandlingen er afsluttet, men at det er op til Hovedbestyrelsen at vurdere, hvornår forhandlingen er afsluttet og fortroligheden udløber. (vedtægternes § 9 stk. 9)

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort, at hovedbestyrelsen er forpligtet til aktivt at tage stilling til, om der er konkrete politiske eller organisatoriske spørgsmål, som opstillede kandidater til urafstemning om spidskandidater og valg til hovedbestyrelsen bør forholde sig til i deres opstillingstekst. Vi har dog ligeledes afgjort, at vedtægterne ikke stiller krav til hvilke specifikke spørgsmål der skal stilles, og at det må være op til årsmødet at afgøre, om de stillede spørgsmål er tilstrækkelige. (Vedtægternes § 8 stk. 9)

På forespørgsel fra nogle medlemmer har vi afgjort, at det er i strid med vedtægternes §14, at et byrådsmedlem ikke opgiver sit mandat, når vedkommende melder sig ud af Enhedslisten i en byrådsperiode.

På forespørgsel fra nogle medlemmer har vi også afgjort, at Forretningsudvalget overfor en lokal bestyrelse kan vælge at undlade at påtale en manglende overholdelse af landsvedtægterne. Jf. vedtægternes § 9 og § 6 stk. 1.

På forespørgsel fra et medlem har vi afgjort, at hovedbestyrelsen er kompetent til at aflyse planlagte delegeretkonferencer.

Fortolkningsoversigt:

Vedtægtsnævnet laver løbende oversigter over sine afgørelser om de gældende vedtægter, som vedtægtsnævnet gennem årene har truffet.

Den gældende oversigt findes på Enhedslistens hjemmeside, se <https://org.enhedslisten.dk/vedtaegter/vedtaegtsnaevnets-fortolkninger-af-enhedslistens-vedtaegter>